BS
325
.G78

LIBRARY OF CONGRESS.

[SMITHSONIAN DEPOSIT.]

Chap. BS325

Shelf .G78

UNITED STATES OF AMERICA.

Gabo Mpongwe

BIBLE HISTORY.

THE PENTATEUCH AND JOSHUA.

FOR THE USE

OF

The Protestant Episcopal Mission

IN

WESTERN AFRICA.

Bibl.

PUBLISHED BY THE
AMERICAN TRACT SOCIETY,
150 NASSAU-STREET, NEW YORK.

[18—]

BS325
G78

BAIBLE ĂH HĬSTORE.

LU I.

Hăne ne Nyesoa nuna teble ăh popleyinâ ăh nunuĕ.

1. Tedĕ kĕne konâ nĕnonh yedadĕ ne—wĕnh yedadĕ ne—hâbo yedadĕ ne—neyâ yedadĕ ne—nikbenh yedadĕ ne—nyebwe donh yedadĕ ne—nenh dĕ donh yedadĕ ne. Kre ĕh nenaĕ, ple Nyesoa hânâ â te boa yi, â towanaĕ teble ăh popleyinâ ăh nunuĕ.

2. Kre Nyesoa nuna, â nuna konâ nĕnonh. Ă nuna wĕnh, nenh hâbo yini, nenh neyâ yini, nenh bro yini, nenh idu yini, nenh nikbenh yini, nenh ti yini, nenh teble ăh popleyinâ ne a yi yini. Ĕh dibâdeda Nyesoa nuna nyebo. Tĕ â yida no ni, â nuna nyebeyâ donh kâ nyĭnĕ donh hĕ. Nyebeyâ nânonh, â dĕdeda nâ Ădăm; nenh nyĭnĕ, â dĕdeda Ive. Nenh Nyesoa nowănena Ădăm kâ Ive hĕ baka.

3. Kre â nuna, â hnyina no teble ăh popleyinâ ne â nuna. Ă hnyina no bllĕ ăh popleyinâ ne â nuna,

nenh wudebade yini, nenh habe yini, nenh dabedabe yini. Nenh Ădăm tuda teble ăh popleyinâ nyene nâ. Nenh Nyesoa leleda Ădăm kâ Ive hĕ, boh wuldoda, boh kâda iru, nenh boh yididade konâ mâ. Ă leleda no ye, ĕh mâ, boh nowănena Nyesoa, nenh boh tuda â mwĕnh yimâ hanhka.

LU II.

Hăne ne nyebo nuna, Nyesoa ăh tete ăh wowora.

1. Kre Nyesoa nuna kburo donh ko Ădăm kâ Ive hĕ mâ, nenh â podade no kburo nĕnonh kudi, tĕ oh na nuna ĕh kwonha, nenh boh muna nĕ yimâ tu. Nenh Nyesoa dâdade ti ăh popleyinâ eh kbudi-kbudi, kburo nĕnonh kudi.

2. Kre Nyesoa nuna, â leleda Ădăm kâ Ive hĕ, boh hada ti eh popleyinâ nenonh eh bui, nenh boh dida ne; nĕma tu donh, hĕnĕ nenao kburo heidi, nĕnonh ĕh bui, Nyesoa po nâ, oh nah dida.

3. Tedĕ kĭne, Nyesoa hnyina Ădăm kâ Ive hĕ, hanh wore, oh nonânanâ, nenh oh nowănena Nyesoa, nenh oh tida â tete yimâ. Nenh ti nĕnonh idi, tĕ oh dĕdeda Nyesoa wa buo, oh kâda hanh teble peplănde, nenh wa plĕ bleda ne baka.

4. Kre oh nenaĕ, ple Ku didao no mâ, â yadade tu nĕnonh ya. Nenh tĕ Ive yidade tu biyo nâ nĕ,

Ku yedada nâ nâ, â poda nâ, ple Nyesoa lele ahmonh, ah nah di tu nâ nedĕ ăh bui? Nenh Ive tuda nâ gne, â poda nâ, awi.

5. Nenh Ku leleda nâ, boh dida tu nânonh ăh bui. Kre â nuna, â hada tu nânonh ăh bui, â hnyina nĕ Ive. Nenh Ive duda nĕ, â dida nĕ; nenh Ive hnyina nĕ Ădăm, nenh â dida nĕ ye.

6. Kre ĕh nena, oh nuna dĕnĕ Nyesoa leleda no, oh nah nuna. Nenh worĕworĕ, tĕ oh nuna nĕ, hede Nyesoa didade kburo; nenh tĕ Ădăm kâ Ive hĕ yida nâ, oh pida kwanonh, nenh oh hudida nâ yi.

7. Kre Nyesoa nuna, â dăda Ădăm, â po nâ, tĕ be neĕ? Nenh Ădăm poda nâ yĕ nâ, ne ktyĕwodenâ, nenh hudi dui.

8. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nya lele ahmonh, ah ktyĕwodenâ? Ple ah di tu nâ ăh bui hĕne leleda ahmonh, ah nah dida ne?

9. Nenh Ădăm poda Nyesoa yĕ nâ, nyĭnĕ ne hnyina mo, bâ nenade mo mâ, nânonh hnyi mo tu nĕnonh ăh bui, nenh ne di nĕ. Nenh tĕ Nyesoa yedada Ive nâ, â poda nâ, Ku nâ hnyi mo tu nĕnonh ăh bui, nenh ne di nĕ.

10. Nenh hede Nyesoa pededa no yero nâ baka, nenh â hadade kburo, â blada no nĕ fĕ nâ.

11. Nenh Nyesoa poda nâ, kâre ah nu dĕnĕ leleda ahmonh, ah nah nuna, ah mi komâ; nenh ah kâ ah iru hĕ, ah mi swĕnh yimâ baka.

12. Kâre Ădăm kâ Ive hĕ, oh worada Nyesoa ăh

mwĕnh, nĕnĕ ni nyebo ăh popleyinâ no nedĕ konâ mâ, oh kâ wore kukwi.

13. Ĕh mâ dĕ kuku, nyâ ah beh wora Nyesoa ăh mwĕnh. Ba nu teble ăh popleyinâ, ne Nyesoa lele amo ba nu; nenh dĕnĕ Nyesoa lele amo a nah nu, a nah nu nĕ ne.

14. Ba nowăne Nyesoa, nenh ba nu teble ăh popleyinâ, ne â lele amo ba nu. Ba tu Nyesoa ăh mwĕnh yimâ, nenh â mi amo nowănemâ, nenh â mi amo hanhka numâ.

15. Nema ba ye Nyesoa dĕ yi, nenh ba yi â mwĕnh worĕ, nenh â mi amo kjedida mâ numâ. Ăd̆ăm kâ Ive hĕ ăh te, bĕh nedĕ amo kudi nâ, nenh a nah nu wa kbŭne.

LU III.

Kenh kâ Eble hĕ.

1. Ăd̆ăm kâ Ive hĕ kâda nyebĕ iru sŏnh. Oh dĕdeda wa tedĕ yu Kenh, âbe oh dĕdeda Eble. Kenh nina ge lo ti biyĕ, nĕma Eble mâna wudebade yituâ nenao.

2. Eble mâna hanh nyebwe nenao, â nowănena Nyesoa, nenh â tida â mwĕnh yimâ ti biyĕ.

3. Kre ĕh nena, nĕ ĕh Nyesoa nowănena Eble, nĕma â yeda Kenh nowăne, kâre â mâna nyebwe kuku ăh ta.

4. Nenh Kenh nyĕnhna â de ăh yu Eble, kâre â mâna hanh nyebwe, nenh Nyesoa nowănena nâ ăh ta.

5. Nenh nyĭnăyedo te, oh sŏnh nenade ge, Kenh lada â de ăh yu Eble.

6. Nenh, hede worĕworĕ Nyesoa didade. Nenh â yedada Kenh nâ, â poda nâ yĕ nâ, tĕbe de ăh yu Eble neĕ?

7. Nenh Kenh poda Nyesoa yĕ nâ, ye â te ibo, ple, mâ na de ăh yu yituâ nonh? Nyesoa poda nâ yĕ nâ, la nah de ăh yu ne.

8. Nenh Nyesoa blada Kenh bro nĕnonh kĕ nâ, nenh Kenh bwida ble kĕ nâ, â munade mâhlâ bro te kĕ, â tinade.

9. Ĕh mâ dĕ kuku, nyâ bâ nyănh nyebwe te, nenh ĕh mâ dĕ kuku ăh dĕ hwĕ, nyă ahbeh nyănh â de ăh yu. Dĕ kuku hwĕ nĕnonh, nĕ Kenh nuna, nĕ ĕh ka nonh, Nyesoa nuna nâ kjedida mâ.

10. Ĕh mâ dĕ kuku, nyâ ah beh nyănh â bebu, ke nyebwe te. A nah nyănh a bebuno, ke nyebo ăh popleyinâ nonh wĕ; nĕma ba nowăne nyebo âh popleyinâ, no nedĕ konâ mâ.

11. Nyesoa nu a popleyinâ, nenh a mâ â iru nonh. Kenh ăh te, bĕh nedĕ amo kudi nâ, nenh a kbŭne nah wo â kbŭne yĕ.

12. Ba nowăne a bebuno, nenh ba nu no hanhka nâ ti biyĕ. Nyesoa bâ nowăne no, nenh a plĕ beh ble ko ĕh ta. Ba bede Nyesoa mâ nâ, bâ nu nyebo ăh popleyinâ hanhka.

LU IV.

Ni hwĕ ăh te nonh.

1. Worĕworĕ tĕ Nyesoa hadade Ådăm kâ Ive hĕ kburo kudi, oh kâda iru peplănde, nenh nyebo peplănde nenade konâ mâ.

2. Nĕma nyebo no nenade konâ mâ, oh kâda wore kukwi, oh neh yida Nyesoa dĕ, oh worĕda â mwĕnh ăh popleyinâ, oh nuna kbŭne kukwi, nenh oh hiena konâ bwĭ.

3. Tĕ ĕh nenaĕ nâ, Nyesoa hlĭda, â po nâ, ware ni mo ne, kâre nuna konâ nĕnonh ăh ta, nenh kâre tĕ podadĕ nyebo konâ mâ ăh ta, ye.

4. Nenh hanh nyebwe donh nenade konâ mâ, nânâ tida Nyesoa yimâ, â nyene mâna Noa. Nânonh Nyesoa leleda, â po nâ, bâ leleda nyebo, boh bâda wa kbŭne kukwi ăh nunuĕ, nenh boh nuna hanh kbŭne.

5. Nĕma oh yeda wĕnh, oh te oh nina wa kbŭne kukwi dĭ. Nĕ ĕh ka, Nyesoa po nâ, â mina nyebo ăh popleyinâ lamâ.

6. Nenh Nyesoa dăda Noa, nenh â leleda nâ bâ nuna kobotonh hwĕ, tĕ â na wada âdui kâ â nyĭnĕ hĕ, nenh â nyebĕ iru tanh kâ wa nyĭno tanh hĕ yini.

7. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nyono nedĕ konâ

mâ, oh mâ nyebo kukwi, oh ni kbŭne kukwi nâ ti biyĕ, oh kâ wore kukwi, oh ye mo dĕ yi.

8. Nĕ ĕh ka, midĕ ni hwĕ konâ mâ yamâ, nenh mu nyebo ăh popleyinâ la.

9. Nenh yini, nah nyĭnĕ yini, nenh nah nyebĕ iru tanh kâ wa nyĭno tanh hĕ yini, bah mude kobotonh, hĕnĕ leleda monh beh poda, kudi. Nenh ah nah ko ne, nĕma mi ahmonh yimâ tumâ.

10. Nenh Nyesoa leleda Noa, â po nâ, konâ-ne teble eh popleyinâ, ĕh mâ, mllĕ nonh, nenh nĭblĕ nonh, nenh habe nonh wĕ, beh du eh sŏnh-sŏnh, beh pode ne kobotonh kudi.

11. Nenh Noa nuna dene Nyesoa leleda nâ bâ nuna. Kobotonh hwĕ, nĕnonh oh dĕdeda Ake: nenh â podade konâ-ne teble ăh popleyinâ eh sŏnh-sŏnh kre Ake kudi.

12. Nenh Noa kâ â nyĭnĕ hĕ, â nyebĕ iru tanh kâ wa nyĭno tanh hĕ yini, oh popleyinâ nononh munade Ake wudi, nenh oh kada ĕh meya.

13. Nenh hede Nyesoa yadade nu-heda—bâ hwĕ konâ mâ, nenh nu nĕnonh ĕh hladeda nyĭnăyede ăh worĕ sŏnh, kâ tâyede ăh worĕ sŏnh hĕ.

14. Nenh ni yadade tebwi ăh popleyinâ lu nâ eh kâ ti hĕ, ĕh budida konâ biyĕ lu nâ, nenh nyebo ăh popleyinâ no nenade konâ, oh seda ni, oh koda.

15. Nĕma ni duda Ake yĕ, nenh ĕh nĕnao ni kĕ. Nenh tĕ nu bâda hlĭhla, ĕh yeda wenh peplănde kba, ni wĕdade, nenh Ake nenao bro kĕ.

16. Nenh kre ĕh nunaĕ, ĕh nyĭnăyede ăh worĕ sŏnh ăh wĕda, hede Noa hadao Ake ăh yida-fuâ, hĕnĕ â nuna:

17. Nenh â tĕdade moma, hânâ fuflida nâ, â feda ni ăh mĕma, kre bro mâ.

18. Nenh â tĕdade horobwe ye, â muna ne yi, ni bĕh teda yĕ nâ mâ:

19. Nenh kre horobwe nĕnonh, yeda â bo ăh tuda yi, nenh â dida nâ mâ kedĭ, kre Ake kudi, kâre tĕ ni nena bro ăh popleyinâ kĕ nâ. Hede Noa soroda â sonh, â krĕda nâ yĕ, â yaedade nâ âdui mâ Ake kudi.

20. Nenh â fedade nâ nyĭnăyede te hmnhlesônh, ple â hadade horobwe Ake kudi, nenh â tĕdade nâ dĭ:

21. Nenh wideka horobwe didao nâ mâ; ne yi, ŏlĭve heunh, hĕnĕ â ktyĕda ĕh nenao nâ winhyĕ. Kre Noa nuna ĕh iboda ni wĕdade konâ mâ nâ.

22. Nenh â fededa nâ nyĭnăyede te hmnhlesŏnh, ple â tĕdade horobwe be, kre â yeda lĭ di idu-idu.

23. Nenh Nyesoa hlĭda Noa mâ, â poda nâ, wode Ake wudi, kâ nah nyĭnĕ hĕ, nah nyebĕ iru yini, eh kâ nah nyebĕ iru ăh nyĭno, no nedĕ monh mâ, hĕ.

24. Nenh hede Noa kâ â nyĭnĕ hĕ, â nyebĕ iru tanh kâ wa nyĭno tanh hĕ yini, nenh konâ-ne teble ăh popleyinâ, eh wodade Ake kudi.

25. Nenh Nyesoa leleda Noa, â poda nâ, nah tĕwadĕ ni hwĕ te, konâ mâ ne dĭ. Nenh Nyesoa podade peyido yeu, nĕ mâ, Noa bâ yidade nĕ yeu, â

muna nĕ ibo, tĕ Nyesoa â nah tĕwade ni hwĕ te konâ mâ ne dĭ.

26. Nenh, a yi nĕ ne, tĕ nyono oh nenade konâ mâ tedĕ kĭne, Nyesoa seeda no ni, kâre oh worada â tete ăh ta, nenh kâre oh yeda wĕnh boh nuna dene â leleda no boh nuna.

27. Tene nedĕ beh nedĕ amo kudi nâ. Ba nu kbŭne kukwi, nenh Nyesoa mi amo ĕh kjedida mâ numâ.

28. Nyesoa ye kbŭne kukwi nowăne; nenh dene eh popleyinâ ne nyono nedĕ konâ mâ ni, â ibo ne ne wĕ.

29. Nyebo boh yi kbŭne kukwi ni, nenh Nyesoa yi no ne, nenh â pede no yero nâ.

30. Tĕ ĕh neĕ nâ, a nah nu kbŭne kukwi. Nyesoa ăh mwĕnh beh nemaadĕ amo kudi nâ. Ba nowăne Nyesoa, nenh nâ donh, ba tu yimâ.

31. Ba po a gidi ăh popleyinâ wanh nâ—ba tu sŭnde yimâ, ko amo mâ, bĕh kâo gne—ba nu a buno kâ a deno hĕ hanhka—a nah la nyebwe te—a nah pa nĭmle—a nah yidi—a nah nu se—a nah sĭdede dĕ te ne a bino kâ.

32. Ba nu dene ăh popleyinâ ne Nyesoa lele amo ba nu. Nyesoa â te boa yi, nenh â nâ kbŭne baka. Ne ĕh ka, ba nowăne nâ, nenh ba nu dene eh popleyinâ, ne â lele amo ba nu.

LU V.

Ebrehăm.

1. Seeda nyebwe donh nenade konâ mâ, â nyene mâna Tira. Â kâda nyebĕ iru tanh; yu donh â nyene mâna Ebrăm, âbe â nyene mâna Nehâ, nenh âbe â nyene mâna Herăn. Ebrăm du da nyĭnĕ, â nyene mâna Sereai.

2. Kre Nyesoa nuna, â leleda Ebrăm, bâ wodade â bli bro kĕ, nenh bâ munade bro, ne Nyesoa mina nâ tâdemâ, kĕ.

3. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, mi monh nyene hwĕ hnyimâ. Nyâ bâ nu monh hanhka, nenh mi nâ hanhkâ numâ; nyâ bâ gididi monh, nenh mi nâ gididimâ. Nenh mâh mi dakâe ăh popleyinâ no nede konâ mâ krubwe kâemâ.

4. Ebrăm munade, tĕnĕ Nyesoa tâdedade nâ, nenh â bebu ăh yu, Lŏte, kwĕda nâ mâ.

5. Hanh nyebo ni dene eh popleyinâ ne Nyesoa lele no boh nu. Ebrăm nowănena â bli, â nowănena â bebuno. Nĕma tĕ Nyesoa leleda nâ, bâ munade bro pedu te kĕ, â munade ne, kâre tĕ Nyesoa mâna â Buo ăh ta.

6. Â nuna yeda ăh worĕ tanh, ne nâ pu, pu nâ hmnh, ple â wodade, â bli. Nenh Ebrăm duda â nyĭnĕ Sereai, kâ â bebu ăh yu Lŏte hĕ, nenh teble

ăh popleyinâ ne â kâda yini, nenh â munade bro te kudi, hĕnĕ ĕh nyene mâ Kenăne.

7. Nenh Nyesoa tededa âdui Ebrăm yĕ, nenh â poda nâ yĕ nâ, mi bro nĕnonh ăh popleyinâ nah iru hnyimâ.

8. Nenh kre tĕ nĕnonh, Ebrăm podade âlta, (nĕ mâ, tĕnĕ oh pinenao Nyesoa ăh teble oh lĕeda nâ nâ,) nenh â bededade Nyesoa mâ.

9. Nenh kre ĕh nena, kanu nenade Kenăne bro kĕ, nenh Ebrăm kâ â nyĭnĕ Sereai hĕ, oh munade Ijĭpe.

10. Nenh tĕ oh kwanena Ijĭpe mâ nâ, Ebrăm poda â nyĭnĕ Sereai yĕ nâ, ibo nĕ, tĕ nâyinâ baka, nenh tĕ ĕh neĕ nâ, tĕ bro nĕnonh ăh nyebo mi monh yimâ, oh mi nâ pomâ, Sereai mâ â nyĭnĕ nonh: nenh mi mo lamâ, oh mu monh konâ ha. Po nâ, mâh na nowâro.

11. Nenh tĕ Ebrăm nyĭnĕnade Ijĭpe, nenh tĕ Ijĭpe wĕ yida Sereai, oh poda nâ, â nâyinâ baka. Wa nyebo hwe yida nâ, nenh oh poda nâ, â nâyinâ; nenh oh leleda Fero, nyânâ mâna kĭnh, Sereai ăh te.

12. Nenh hede oh kbadade Sereai, Fero ăh kai biyo. Nĕma Nyesoa hada Fero ku, Sereai ăh ta.

13. Nenh Fero dăda Ebrăm, nenh â yedada nâ nâ, dĕĕ mâh nuĕ mo, ne yi swĕnh? Dĕĕ mâh yeda mo lele, nĕ mâ, Sereai mâna nah nyĭnĕ nenao dĭ? Dĕĕ mâh podaĕ nâ, â mâna nah nowâro nenao dĭ? Du nah nyĭnĕ, nenh bah mu.

14. Nenh Fero leleda â nyebo ăh popleyinâ Ebrăm kâ Sereai hĕ ăh te. Nenh hede oh hadade no wa bro kĕ, oh tĕda no nâ.

15. Nenh a yi nĕ, Ebrăm nuna se, kâre â pida nyebo ăh kwanonh. Â nuna kbŭne kukwi, nenh Nyesoa pededa nâ yero nâ ko ĕh ta.

16. A nah nu se. A nah pi nyebo ăh hwanonh, kâre Nyesoa wĕde bâ tu amo yimâ ne, be tĕbe ne a nede.

17. Nenh kre ĕh nena, Ebrăm kâ Lŏte hĕ, oh wodade Ijĭpe, nenh oh munade Kenăne dĭ.

18. Nenh tĕ oh kâda wudebade peplănde, titiata eh biblida yinâ, nenh wa leyiru ne oh tida, oh plĕda eh te.

19. Nenh tĕ Ebrăm wânhna nĕ, â dăda Lŏte, nenh â poda nâ yĕ nâ, kjidida ĕh nah bide amo nyenh; a mâ bebubo nonh. Ĕmo amu kâ bro ăh popleyinâ nĕnonh. Ba heyĕ yĕ.

20. Kre oh nuna, oh heyada yĕ. Ebrăm kbada bro ăh waa be, nenh Lŏte kbada ĕhbe.

21. Nenh kre ĕh nena, kĭnhbo no kwanena Lŏte mâ nâ, oh hwânhna wa bino tonh mâ: nenh wa bino duda no, nenh oh kbada Ebrăm ăh bebu Lŏte tide idi.

22. Nenh tĕ Ebrăm wânhna nĕ, oh kbada Lŏte ne, hede â kwĕda no gmwĭnhe, â duda no, nenh â hada no Lŏte kwa, nenh â kbadade nâ âdui ăh bli dĭ.

23. Nenh tĕ Ebrăm dida lĭ, Sŏdŏm ăh kĭnh, hânâ

ăh bli Lŏte tinao, â idada bâ hnyina Ebrăm teble, ne â hada â nyănhoh kwa. Nĕma Ebrăm yeda wĕnh, bâ kbada ne.

24. Nenh Ebrăm poda Sŏdŏm ăh kĭnh yĕ nâ, nah kba dĕde ne, banh ĕh nu wĭsube ăh lulu, neh tewa nâ po, mâ nu Ebrăm â panh. Nĕma dĕnĕ na nyebo dida, ne donh mi kbamâ.

25. Nenh tĕ dene nedĕ eh hina, Nyesoa ăh winh didao Ebrăm mâ, kre yeye kudi, ĕh peda nâ yĕ nâ, nah pi hwanonh Ebrâm, mâ teĕ nah kĕ-woâ, mâ mi monh pĕĕda hwĕ hnyimâ.

26. Nenh Ebrăm poda Nyesoa yĕ nâ, dĕnĕ mie mo hnyimâ dĭ? Ĕmo ye yu kâ.

27. Nenh hede Nyesoa weedade Ebrăm diyĕ, â poda nâ yĕ nâ, beh tade yeu nâ, nenh beh hĭde neyâ, ne wĕde eh hĭhĭde. Nenh kre nah iru no mide monh kudi womâ, kre oh mi timâ.

28. Nenh Ebrăm ăh woro blĭda Nyesoa ăh winh kwa. Nenh Nyesoa poda Ebrăm yĕ nâ, Mâ teĕ Nyesoa nâ yade monh bro nenonh kĕ, nenh kâ nah iru hĕ, mi ahmonh bro nenonh ăh popleyinâ hnyimâ.

29. Nenh Ebrăm poda Nyesoa ăh winh hanhte kĕ, nenh â nuna teble ăh popleyinâ ne Nyesoa leleda nâ bâ nuna. Ba nu dene Ebrăm nuna, nenh Nyesoa nowăne amo, nenh â mu amo hanhka nu.

LU VI.

Sŏdŏm.

1. Tĕ Noa kâ â iru hĕ, oh wodade Ake kudi, nenh worĕworĕ oh kâda iru ăh do peplănde, nenh nyebo yididade konâ mâ.

2. Nenh nyebo ăh popleyinâ nina kbŭne kukwi dĭ. Ni hwĕ ăh te hĭnuna no mâ ; oh worĕda Nyesoa ăh mwĕnh, nenh oh yeda nâ dĕ yi. Oh nuna gidi ko wadui mâ, nenh oh bededa gidi nenonh mâ nâ, oh hwĕnhna tonh, nenh oh peda nĭmle.

3. Nenh orânh donh ne ĕh nyene mâna Sŏdŏm, ĕh hinao orĕnh be, ko kbŭne kukwi eh nunuĕ ăh ta.

4. Nenh Nyesoa leleda Ebrăm, â mina Sŏdŏm siemâ, kâre nyono tinade, oh nina kbŭne kukwi ti biyĕ.

5. Ebrăm ăh nyebwe tu yedade Sŏdŏm kudi ne, nĕma â bebu Lŏte tinade, nenh Lote mâna hanh nyebwe nenao.

6. Nĕ ĕh ka, Ebrăm bădeda Nyesoa ko Sŏdŏm ăh ta : tĕ â yida nâ bĕde, â hlĭda Nyesoa mâ, â poda nâ, hanh nyebo ăh worĕ-sŏnh nâ pu, boh nede Sŏdŏm kudi, nenh ple nah bâ ĕh siena, ko hanh nyebo ăh worĕ-sŏnh ne nâ pu ăh ta ne ?

7. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, ne yide hanh nyebo ăh worĕ-sŏnh ne nâ pu, nenh hede bâ ĕh siena ne ko wa ta.

8. Nenh Ebrăm bădeda Nyesoa dĭ, â poda nâ yĕ nâ, hanh nyebo ăh worĕ-sŏnh ne nâ hmnh boh nede Sŏdŏm kudi, nenh ple nah bâ ĕh siena ko wa taĕ? Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, ne yide hanh nyebo âh worĕ-sŏnh ne nâ hmnh, nenh nah sie nĕ ne.

9. Nenh Ebrăm poda Nyesoa yĕ nă dĭ, tene nu tumâ nah po ĕh yero, hanh nyebo ăh worĕ-sŏnh, boh nede Sŏdŏm kudi, nenh ple nah bâ ĕh siena ne ko wŏre-sŏnh ăh taĕ? Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, hanh nyebo ăh worĕ-sŏnh boh nede, nenh, nah sie nĕ ne, ko wa ta.

10. Nenh Ebrăm poda Nyesoa yĕ nâ dĭ, ne yide hanh nyebo ăh woro, ne nâ pu, nenh ple nah bâ orânh nânonh ĕh siena ne ko wa taĕ? Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, hanh nyebo ăh woro ne nâ pu, boh nede, nenh nah sie nĕ ne ko wa ta.

11. Nenh Ebrăm poda Nyesoa yĕ nâ dĭ, nah pode mo yero nă, hanh nyebo ăh woro donh, boh nede Sŏdŏm kudi, ple nah bâ ĕh siena ko wa taĕ? Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, ne yide hanh nyebo ăh woro donh, nenh nah sie nĕ ne, ko wa ta.

12. Nenh, hede Ebrăm poda Nyesoa yĕ nâ dĭ, hanh nyebo pu, boh nede Sŏdŏm kudi, nenh ple nah bâ ĕh siena ne, ko wa taĕ? Nenh Nyesoa poda Ebrăm yĕ nâ, ne yide hanh nyebo pu, nenh nah sie nĕ ne ko wa ta.

13. Nĕma hanh nyebo pu yedade orânh nĕnonh

kudi ne. Nĕ ĕh ka, Nyesoa po nâ, â mina orânh nânonh siemâ.

14. Nenh kre ĕh nena enjebo sŏnh didade Sŏdŏm mâ wide ka; nenh Lŏte nenao orânh ăh kĭnu winhyĕ. Nenh tĕ â yida enjebo sŏnh nononh, â duda yĕ, nenh â muna no nya mwainemâ.

15. Nenh â poda â yibwa huru ko no mâ, nenh â poda no yĕ nâ, bah didĕ bli kai biyo, nenh bah nedĕ mo mâ. Nenh oh padade â kai biyo, nenh oh nenade Lŏte mâ tâyedo nĕnonh.

16. Nĕma Sŏdŏm ăh nyebo ăh popleyină didade Lŏte ăh kai mâ, nenh oh leleda Lŏte boh hada nyebo nononh â kai biyo, tĕ oh na nuna no wraure mâ ne. Nĕma Lŏte yeda no wĕnh.

17. Nenh tĕ Sŏdŏm ăh nyebo, oh plâ, boh wada meya, boh munade pa; hede enjebo nononh, oh nuna no oh dâda, kre oh neh yidoda meya.

18. Nenh hede enjebo nononh, oh leleda Lŏte, bâ wodade orânh nânonh kudi, â kâ â nyĭnĕ hĕ, nenh â iru yini, kâre Nyesoa mina nĕ tâ pomâ ăh ta.

19. Nenh Lŏte munade nyono oh duda â nyĭno iru mâ, nenh â leleda no boh kwĕda nâ mâ, nĕma oh khădeda nâ ne.

20. Nenh hede enjebo sŏnh nononh, oh blida Lŏte kâ â nyĭnĕ hĕ kwa, nenh wa nyĭno iru yini, nenh oh hadade no orânh kudi, nenh oh leleda no boh kekada, boh kbadade kwidida tebwe lu, oh neh teda ko.

21. Nenh hede Nyesoa nuna, na, kâ kobo-na hĕ,

eh wodade yeu, eh poda orânh hwĕ nânonh tâ, eh siena nĕ, ĕh kâ nyebo ăh popleyinâ no nenade nĕ kudi hĕ. Nĕma Nyesoa tuda Lŏte yimâ, kâre tĕ â mâna hanh nyebwe ăh ta.

22. Sŏdŏm ăh te, bĕh nedĕ amo kudi nâ, kâre ĕh heyĕ amo kĕ nâ, nĕ mâ, ba nu kbŭne kukwi, nenh Nyesoa mi amo kjidida mâ numâ.

23. Ba tu Nyesoa ăh mwĕnh yimâ. Nenh Nyesoa bâ tĕde amo â mĭnĭsta mâ, bâ tâde amo dene ba nu, nenh a nah khăde nâ, nĕma ba nu tene â lele amo ba nu. Dene nedĕ ba yi ne ni, nenh Nyesoa tu amo yimâ, tĕnĕ â nuna Lŏte ăh yimâ tutuĕ.

LU VII.

Aisăke.

1. Ebrăm ăh nyĭnĕ Sereai honanenade konâ mă, kre â yeda yu kâ. Nenh â nyĭnĕ leyu ne â kâda â nyene mâna Hega, nânonh Sereai leleda Ebrăm bâ duda, tĕ â na kâda iru.

2. Nenh Ebrăm nuna dĕnĕ, â nyĭnĕ leleda nâ bâ nuna. Nenh kre ĕh nena, tĕ Hega nena kudi, â nyănhna Sereai. Nenh Sereai leleda Ebrăm, â po nâ, Hega nyănh mo ne.

3. Nenh Ebrăm poda nâ yĕ nâ, ĕmo, nah leyu nede monh kwa, dĕnĕ nah woro nowâne nĕ, beh nu

nâ mâ. Nenh Sereai tida Hega swĕnh, ĕh nuna nâ â kwidida, â wodao nâ mâ.

4. Nenh enje te yidade Hega kre wanh kudi, â kwanena ni te mâ nâ. Nenh enje poda nâ yĕ nâ, Sereai ăh nyebairo Hega, tĕ woĕ? nenh, tĕ ne miĕ?

5. Nenh Hega poda nâ yĕ nâ, kwide ne, ne wo Sereai mâ. Nenh enje poda nâ yĕ nâ, beh mu kedĕ kre Sereai mâ, nenh beh nu teble ah popleyinâ, â lele monh beh nu.

6. Nenh enje poda nâ yĕ nâ, nah pi hwanonh. Nah yu ne kâ, â mi dako hwĕ numâ. Nenh Hega ăh yu nânonh, â nyene mâna Ismeĕle. Nenh tĕ â kunhna, â tinade bro, no dĕdeda Perăn, kĕ.

7. Nenh kre ĕh nena, tĕ Ebrăm nuna yede worĕ hănh ne nâ pu, pu ne nâ siedonh, hede Nyesoa tededa âdui Ebrăm yĕ, nenh â poda nâ yĕ nâ, Mâ tĕĕ Nyesoa, nâ wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ. Beh nĕmao mo yi, nenh beh nu hanhka. Nenh mi monh iru ăh do peplănde hnyimâ.

8. Nenh Ebrăm poda â yibwa huru, nenh Nyesoa hlĭda Ebrăm mâ, â poda nâ, Mâh mi Buo numâ ko nyebo peplănde mâ. Nenh Nyesoa hinena Ebrăm ăh nyene, nenh â dĕdeda nâ Ebrehăm, nenh â hinena Sereai ăh nyene, nenh â dĕdeda nâ Sera.

9. Nenh Nyesoa leleda Ebrehăm, â mina nyebĕ yu kâmâ. Nĕma Ebrehăm ăh woro yeda Nyesoa ăh winh kwa bli. Nenh â hlĭda, â po nâ, hăne mie nyebĕ yu kokâĕ numâ? Ĕmo ne nu yede ăh worĕ hmnh.

10. Nenh Sera neh poda Nyesoa ăh winh hanhte kĕ ye. Â po nâ, ĕmo ne nu yede ăh worĕ hănh, ne nâ pu, hăne mie nyebĕ yu ăh kokâe nu, mâ tĕ kbwĕ, de?

11. Nenh Nyesoa tededa âdui Ebrehăm yĕ dĭ, kre bro te donh kĕ, ĕh nyene mâna Mămre, tĕ Ebrehăm nenao â kai ăh hwai-idi. Nenh tĕ Ebrehăm duda â yi yĕ, nenh â tadade nya nâ, â yida nyebo tanh, oh nyĭnanao nâ waa.

12. Nenh tĕ â yida no, â kwidida, â muna no nya mwainemâ, nenh â wada lu ko no mâ. Nenh â poda no yĕ nâ, ah nah hi, nĕma bah dide na kai biyo, nenh na nyĭnĕ mu ahmonh didedĕ pinh yĕ. Nenh oh wĕnhna.

13. Nenh Ebrehăm leleda Sera bâ pinhna frâ ko no mâ. Nenh Ebrehăm krâda blâble-yu nenh â lĕeda nâ, nenh oh dida nĕ.

14. Nenh nyebo nononh poda Ebrehăm yĕ nâ, tĕ nah nyĭnĕ Sera neĕ? Nenh Ebrehăm poda no yĕ nâ, â nedĕ kai biyo. Nenh oh poda Ebrehăm yĕ nâ, nah nyĭnĕ Sera, â mi nyebĕ yu kâmâ.

15. Nenh tĕ Sera wânhna nĕ, hede â khăda ne. Nenh â poda nâ, ĕmo, kunh ne baka, hăne mie nyebĕ yu ăh kokâe numâ de? Nenh Nyesoa poda Ebrehăm yĕ nâ, dĕnĕ niĕ Sera, â khă, de? Dĕnĕ ĕh nunuĕ yeĕde wĕde? Sera mi nyebĕ yu kâmâ.

16. Nĕma Sera, kâre tĕ â pida hwanonh ăh ta, ă po nâ, yeda khă. Nĕma Nyesoa poda nâ yĕ nâ, khă ne.

17. Nenh Ebrehăm munade bro be kĕ, ĕh nyene mâna Gira. Nenh tĕ â nyĭnenade, Ebrehăm leleda bro nĕnonh ăh nyebo, Sera, â nyĭnĕ, mâna â nowâro nenao.

18. Nenh Ebĭmeleke, hânâ mâna bro nĕnonh ăh kĭnh, â tĕdade nyebo, nĕ mâ, boh yadade nâ Sera mâ, nenh oh kbadade nâ, nâ mâ.

19. Nenh Nyesoa didao Ebĭmeleke mâ kre yeye kudi, nenh â poda nâ yĕ nâ, â mina komâ, kâre tĕ â duda nyebwe te ăh nyĭnĕ ăh ta.

20. Nenh Ebĭmeleke poda Nyesoa yĕ nâ, ye ĕh te ibo, â kâ nyebeyâ. Ebrehăm yĕ, ă mâ â nowâro nonh. Nenh Nyesoa leleda Ebĭmeleke, bâ hnyina Ebrehăm â nyĭnĕ, nenh â nuna nĕ.

21. Nenh Ebĭmeleke dăda â bliwĕ, nenh â leleda no Sera ăh te. Nenh Ebĭmeleke hnyina Ebrehăm bllĕ, nenh blăble, kâ leyiru hĕ, nenh â hnyina nâ bro, bâ tinao nĕ kĕ.

22. Ebrehăm nuna se, ko â nyĕnĕ ăh ta. Wenh sŏnh, â nuna kbŭne kukwi nĕnonh, kâre â pida nyebo ăh hwanonh ăh ta. Ebrehăm mâna hanh nyebwe, nĕma tĕ â nuna se, kbŭne kukwi nâ nuna.

23. A nah nu se. Banh, a yi hanh nyebwe, â wo Ebrehăm yĕ, â yi se ni, a nah kwĕ nâ mâ nâ. Ba tumaa hanhte nâ, ti biyĕ. A nah pie nyebo ăh hwanonh. Nyesoa wĕde bâ tu amo yimâ ne be tĕbe a nede.

LU VIII.

Aisăke.

1. Nenh Nyesoa didade Sera mâ, nenh â nuna dĕnĕ â po nâ, â mina nâ mâ numâ. Nenh Sera mwanena, â kâda nyebĕ yu. Nenh Ebrehăm kâ Sera hĕ, wa plĕ bleda baka.

2. Nenh Ebrehăm tuda â nyebĕ yu Aisăke nyene. Nenh tĕ Aisăke nuna nyĭnăyede behănh-behănh, Ebrehăm sŭrkŭm saiseda nâ, tine Nyesoa leleda nâ, bâ nuna â nyebĕ iru ăh popleyinâ.

3. Nenh kre ĕh nena, Ĭsmeĕle khădeda Aisăke dĭ, nenh Sera pededa nâ yero nâ. Nĕnĕ nuna Ebrehăm, â tĕdade Hega kâ Ĭsmeĕle hĕ tedĕ pedu. Nenh tĕ â yida nâ nâ tĕ, â hnyina nâ frâ kudo, kâ ni soda hĕ.

4. Kre Hega nuna, â duda frâ kâ ni soda hĕ, nenh â nyebĕ yu yini, nenh oh muna. Nenh tĕ frâ kudo kâ ni soda hĕ eh wĕda nâ, nenh â yeda dĕ kâ, â yu bâ dida nĕ, hede Hega peedao nâ tu biyo, nenh â munao nya, â nenao. Kâre â neh idada bâ yida â yu ăh kokâĕ.

5. Kre Hega nuna, â nenao, â weda baka â yu ăh te, nenh â yu weda ye. Nenh Nyesoa wânhna â yu ăh wĭwe winh.

6. Nenh Nyesoa ăh enje dăda Hega kre yeu, nenh â poda nâ yĕ nâ, dĕ nonhĕ Hega ? Nah pie hwanonh.

Nyesoa wânh hya ăh winh ne. Du hya yĕ, â mi dako kwĕ pomâ.

7. Nenh Nyesoa krada Hega ăh yi yĕ, nenh â yida ni. Nenh â munao nĕ mâ, â yididade soda ni kudi, nenh â hnyina nĕ â yu, â nana.

8. Nenh kre ĕh nena, tĕ Aisăke kunhna dĕbwĭ, Nyesoa tĕna Ebrehăm. Time ne kre Nyesoa nuna â die-tetĕ. Â dăda Ebrehăm, ă poda nâ, Ebrehăm! Ebrehăm po nâ, mâ nedĕ, Nyesoa.

9. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, du năh nyebĕ yu, hânâ nowăne baka, nenh beh mude bro te kĕ, hĕnĕ ĕh nyene mâ Moraia, nenh kre beh ladede nâ, kre tebwe donh lu, ne mi monh tâdemâ kĕ.

10. Nenh Ebrehăm duda yĕ nyĭnăiru, â duda â leyiru sŏnh kâ â nyebĕ yu Aisăke hĕ, nenh oh minade tedĕ ne Nyesoa tâdedade no. Nenh oh năneną nyĭnăyede sŏnh, nenh nyĭnăyedo nâ wĕdade nyĭnăyede tanh, Ebrehăm duda â yi yĕ, nenh â yida tedĕ ne Nyesoa tâdeda nâ, ĕh te ĕh hlâdade mâ.

11. Ebrehăm mâna hanh nyebwe, nenh â nowănena â nyebĕ yu baka. Nenh tĕ Nyesoa leleda nâ bâ lada â nyebĕ yu, ĕh niena na ware baka. Nĕma tĕ â nowănena Nyesoa hinao â yu, nĕ ĕh ka, â nuna dĕnĕ Nyesoa leleda nâ bâ nuna.

12. Kre Ebrehăm nuna, â leleda ă leyiru sŏnh, boh nenao, boh foda nâ, tĕ â kâ â yu Aisăke hĕ, oh minao nya, nenh boh muna Nyesoa wŭsĭpe.

13. Nenh Ebrehăm duda na, nenh â tudao nĕ

Aisăke lu. Nenh â duda na-kponh ka fa hĕ, nenh oh sŏnh nononh minade tedĕ donh.

14. Nenh tĕ oh nyĭnĕnade, Aisăke poda Ebrehăm yĕ nă, Buo! nenh Ebrehăm poda nâ yĕ nâ, Mâ nedĕ na yu. Nenh Aisăke poda nâ, na kâ na-kponh hĕ nene ne, nĕma be yi blăbleyu, nĕ a mi lamâ. Nenh Ebrehăm poda nâ, Nyesoa mi ĕh dâ ta hamâ; nenh oh minade tedĕ nĕnonh.

15. Nenh oh nyĭnenao tedĕ ne Nyesoa tâdeda no. Nenh hede Ebrehăm poda Âlta, nenh â podao na Âlta kĕ.

16. Nenh Ebrehăm moanena â yu, nenh â podao nâ Âlta kĕ: nenh â soroda â kwa, â â duda â fa yĕ, bâ lada Aisâke.

17. Nenh tĕ â munaĕ nâ la, hede enje dădade Ebrehăm kre yeu, â poda nâ, Ebrehăm! Ebrehăm! Nenh Ebrehăm poda nâ, Mâ ne.

18. Nenh enje poda nâ yĕ nâ, nah to hya nânonh nă, ke nah nu nâ dĕde mâ, kâre tĕtinu ne yi nĕ ne, tĕ pie Nyesoa ăh hwanonh.

19. Nenh Ebrehăm duda â yi yĕ, nenh â yida blăble-beyâ, ĕh kwanena nâ mâ nâ, wanh moanena â gmwenh. Nenh â munao, â yada blăble-beyâ, nenh â lada nĕ, kre â yeda â yu la.

20. Nenh Nyesoa nowănena Ebrehăm baka, kâre â wĕnhna ne bâ nuna teble ăh popleyinâ ne Nyesoa leleda nâ, bâ nuna.

21. A nah pi hwanonh, ba nu dĕnĕ Nyesoa lele

amo ba nu, kâre Nyesoa nâ kbŭne, nenh â nah lele amo ba nu dĕ kuku ne.

22 Nyesoa nowănena Ebrehăm kâ Aisăke hĕ, nenh â neh idada Ebrehăm bâ lada â yu hanhte: nĕma â tĕna nâ ne, be â nowănena Nyesoa ne hanhte.

23. Ba nowăne Nyesoa, nenh ba nu â winh ti biyĕ, kâre â nowăne amo, nenh â hnyi amo teble ăh popleyinâ ne a kâ.

24. Nenh kre ĕh nena, tĕ Sera nuna yede ăh worĕ hmnhledonh, â koda. Nenh Ebrehăm tida â dimo, nenh â weda baka. Nenh Ebrehăm yedadeda nyono nenade bro nĕnonh kĕ, bro dĕ bâ hadedao Sera. Nenh oh wĕnhna nâ.

25. Nenh oh prudeda nâ bro dĕ mâ, ĕh nyene mâ Măkpila. Nenh krenonh Ebrehăm hadedao â nyene Sera.

LU IX.

Ebrehăm pĕnh nyĭnĕ nâ, ko â yu Aisăke mâ.

1. Nenh Ebrehăm nuna nyekbada, nenh Nyesoa nina nâ hanhka nâ, ti biyĕ. Nenh Ebrehăm dăda â leyu, nenh â poda nâ yĕ nâ, beh mude bebu bli, nenh beh yĕede Aisăke nyĭnĕ.

2. Nenh leyu nânonh duda kămle pu, nenh â munade orânh nĕ ĕh nyene mâna Nehâ mâ. Nenh tĕ â kwanena orânh mâ nâ, â fĕdedao ni-kodu winhyĕ.

3. Kre â nuna, â bededa Nyesoa mâ, â po nâ, O Nyesoa! hĕe mo nyĭnăyedo nâ nedĕ, nenh beh tâde mo nyĭnĕ nâ be kba na Kââ Aisăke mâ.

4. Nyĭnĕ nâ â mi dimâ, nenh â mi mo kâ na kămle hĕ ni hnyimâ ba na, nânonh bâ nu nyĭnĕ, ne be kba.

5. Nenh tĕ â yida tene nedĕ ti, hede Bĕtuĕle, hânâ tinade orânh nânonh kudi, ăh nyĭnĕ yu Ribĕka, nânonh â didade, â tuda kânowinhyĕ bŏye lu. Nyĭnĕ hya nânonh â nânâyinâ baka.

6. Nenh Ebrehăm ăh leyu kwidida, â muna nâ nya mwainemâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, bădе monh ne, beh hnyi mo ni dĕ, be nâ. Nenh â hnyina nâ, â kâ â kămle hĕ, ni.

7. Nenh leyu yedada nâ nâ, â po nâ, nyâ mâ nah Buo? Â poda nâ, Bĕtuĕle kâ mo. Nenh leyu yedada nâ dĭ, fo nede buo kai biyo ko mo mâ. Nenh Ribĕka po nâ, awi, nenh a mi monh kâ nah kâmle hĕ, dibade hnyimâ.

8. Nenh Ribĕka kwidida, nenh â leleda â buo kâ â bebuno he, te ne nedĕ. Nenh Ribĕka ăh bebu Lebăn munade leyu nânonh mâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, ya orânh, dĕ măh nyĭnaade orânh honânh dĭ? Di, ne mlĕne kai ne, ko monh mâ.

9. Nenh hede leyu yada orânh, nenh â padade Bĕtuĕle ăh kai biyo. Nenh oh hnyina nâ ni, â plĕda. Nenh tudao nâ dibade yĕ. Oh hnyina â kămle pidi ye.

10. Nenh leyu poda no yĕ nâ, nah di dibade ne, ne yede na winh, ne ya, ha pledonh. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, hade nah winh.

11. Nenh kre leyu nuna, â hlĭda, â po nâ, mâ Ebrehăm ăh leyu nonh. Nenh Nyesoa nuna na Kââ hanhka, nenh â boaĕ â te yi. Nyesoa hnyina nâ wudebade kâ sĭlva wuldi hĕ, nenh seni yini, nenh nyebĕ leyiru yini, nyĭno leyiru yini, nenh kămle yini, nenh eh kâ kăsere hĕ.

12. Nenh na Kââ ăh nyĭnĕ Sera, kre â kbokbwĕ ti idi, â kâda nyebĕ yu. Nenh na Kââ lele mo, nĕ mâ, beh mude na bebuno ăh bli, nenh krenonh beh dude nyĭnĕ ko na yu Aisăke mâ.

13. Kre ne nu, ne wode a bli, ne nyĭneo ah nikodu winhyĕ nyĭnă, nenh ne băde Nyesoa, bâ tâde mo nyĭnĕ nâ, be kba ko Aisăke mâ.

14. Nenh ne poda Nyesoa yĕ nâ, nyĭnĕ nâ, â mi mo kâ na kămle hĕ ni hnyima, nânonh bâ nu nyĭnĕ nâ, ne mi kbamâ. Nenh yeda tene nedĕ eh tutuĕ mâ wĕ, hede Ribĕka geda yĕ, nenh â hnyina mo kâ na kămle hĕ ni. Nenh, bah leleĕ mo dĕnĕ ah mi numâ.

15. Nenh Lebăn kâ Bĕtuĕle hĕ poda nâ yĕ nâ, Nyesoa nâ nu dĕnĕ nedĕ. Ribĕka nâ neo, du nâ, beh kba nâ, ko Aisăke mâ.

16. Nenh tĕ leyu nânonh wânhna tene nedĕ, â podao â yibwa huru, nenh â wŭsĭpeda Nyesoa. Nenh hanh teble ne â yada, â hadade ne, nenh â hnyina ne Ribĕka.

17. Nenh â hnyima Ribĕka ăh de kâ â bebuno hĕ, yinânâ teble peplănde, ye. Nenh tĕ â wĕda dene nedĕ ăh nunuĕ ma, hede â didaĕ dibade, nenh â pĕdade.

18. Nenh tĕ nyĭnă nyăna, hede oh duda yĕ, nenh â poda no yĕ nâ, bah bâ mo, be mu. Nenh Ribĕka ăh de, kâ â bebuno hĕ, oh poda nâ yĕ nâ, Ribĕka bâ hindĕ amo mâ wenh pu, ple â mu mu.

19. Nĕma â poda no yĕ nâ, ah nah ka mo yĕ, nĕma bah tĕ mo nâ, be mu donh-donh. Nenh oh dăda, oh yedada nâ nâ, ple wĕnhne, beh kwĕ nâ mâ? Nenh â po nâ, ne wĕnhne.

20. Nenh hede oh tĕda Ribĕka nâ, â nyĭnĕ leyu yini, nenh Ebrehăm ăh leyu kâ â nyebo hĕ yini, oh muna.

21. Nenh oh blĕseda Ribĕka, nenh oh poda nâ yĕ nâ, mâh a nowâro nonh, a yĕ beh nu nyebo ăh tausene, nenh nyebo ăh mĭlyŏne nonh ăh de; nenh nah iru boh kâ wa nyănhoh winh kĕ.

22. Nenh Ribĕka kâ â nyĭnĕ leyu hĕ duda yĕ, nenh oh bidao kămle kĕ, oh kwĕda Ebrehăm ăh leyu mâ. Nenh leyu duda Ribĕka, â bida tide idi.

23. Nenh Aisăke muna di-nămâ, wideka, nenh tĕ â duda â yi yĕ, hede â yida kămle eh didade. Nenh tĕ Ribĕka yida Aisăke, â didade, â yedada â leyu nâ, nyânâ diĕde? Nenh tĕ leyu nânonh leleda nâ, â Kââ nenao, hede â wodao kămle kĕ, nenh â duda yibwa ăh dăro, nenh â budida nĕ â yibwa nâ.

24. Nenh leyu nânonh leleda Aisăke teble ăh popleyinâ nenh â nuna. Nenh Aisăke kbadade Ribĕka â de ăh kai biyo, nenh â duda nâ.

25. Nenh kre ĕh nena, tĕ Sera koda, hede Ebrehăm duda nyĭnĕ te, â nyene mâna Kĕtura. Nenh Kĕtura kâda iru peplănde, nĕma Ebrehăm hnyina Aisăke â wuldi ăh popleyinâ.

26. Nenh tĕ Ebrehăm nuna yede ăh worĕ behănh-behănh, hede â koda ne. Nenh Aisăke kâ Ĭsmeĕle hĕ, oh hadedade wa buo kre Măkpila ăh tedĕ. Nenh Aisăke nuna yede ăh worĕ sŏnh, ple â duda Ribĕka.

LU X.

Isâ kâ Jekobo hĕ.

1. Nenh Aisăke badeda Nyesoa ko Ribĕka ăh ta, kâre tĕ â yada beyâ ăh ta. Nenh Nyesoa wănhna Aisăke ăh winh, nenh Ribĕka nena kudi.

2. Nenh hyĕiru sŏnh ninade nâ kudi nâ. Nenh Ribĕka poda nâ, hăne dĕ nĕ nedĕ nuĕo? Nenh â muna Nyesoa nâ yedamâ.

3. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, dakâĕ kbudi sŏnh nononh nede monh kudi: dako be donh hio â baie: nenh nyânâ â teĕ nyekbada â mi leyu dĕ numâ ko hya mâ.

4. Nenh worĕworĕ Ribĕka mwanena nyebĕ iru sŏnh-tedĕ yu ne â kâda, â huruda ne, nenh pĭmle wĕda â fĕ lu : nenh oh dădeda hya nănonh Isâ.

5. Nenh tĕ âbe nâ kwĕdao, â kâĕda, â blida â bebu ăh bopora kwa, nenh oh dădeda nâ Jekobo. Nenh Isâ kâ Jekobo hĕ, oh kunhna, oh nuna nyebĕbo.

6. Nenh Isâ mâna podi nenao ; nĕma Jekobo mâna plââ nenao, nenh â tinade â nĕ bli orânh. Aisăke nowănena Isâ, kâre tĕ â dida mllĕ ăh ta, nĕma Ribĕka nowănena Jekobo ne.

7. Nenh kre ĕh nena, nyĭnăyedo te ăh ta, Jekobo pinhna dibade. Nenh tĕ Isâ woda sŭnh, â honhnonh wĕdade baka, nenh â yedadeda Jekobo dibade bâ dida nĕ.

8. Nenh Jekobo poda nâ yĕ nâ, ne prude mo nah kude, nenh mi monh dibade hnyimâ. Nenh Isâ poda nâ, mâ be ko, nenh hanh dĕ beĕ na kude mĭĕ mo numâ ? Kre â nuna, â pruda â kude, dibade ăh ta.

9. Nenh kre ĕh nena, daâ tedade bro nĕnonh kĕ, nenh Aisăke munade Gira, tine Ebĭmeléke mâna kĭnh.

10. Nenh nĕ ĕh ka â munade. Tĕ daâ tedade â bli, Nyesoa tededa âdui Aisăke yĕ nâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, nah mude Ijĭpe, nĕma beh mude bro nâ mi monh tâdemâ kĕ.

11. Beh nedĕ bro nĕnonh kĕ, nenh mi monh mâ

nemâ, nenh mi monh hanhka numâ. Nenh mi monh kâ nah iru hĕ bro nĕnonh ăh popleyinâ, tĕnĕ nuna Ebrehăm ăh leleda.

12. Nenh mi nah iru numâ, oh mu neyâ yĕ wo, nenh oh miwa bro nĕ nedĕ ăh popleyinâ kâmâ, kâre tĕ Ebrehăm nuna dene leleda nâ ăh ta. Kre Aisăke nuna, â tinade Gira.

13. Nenh nyono oh tinade bro nĕnonh kĕ, oh yedada nâ, â nyĭnĕ ăh te nâ. Nenh â poda nâ, â mâ na nowâro, kâre â pida hwanonh, bâ hlĭda, â mâna â nyĭnĕ nenao.

14. Nenh nyĭnăyedo te biyo, Ebĭmelĕke yida Aisăke kâ Ribĕka hĕ, oh nina sĭnu. Kre â nuna, â dada Aisăke, nenh â poda nâ yĕ nâ, Ribĕka nâ ne, â mâ nah nyĭnĕ nonh, nenh hăne nuĕ, ne leleda amo, â mâna nah nowâro nenao.

15. Aisăke poda nâ yĕ nâ, kâre pida hwanonh ah mina mo lamâ. Nenh Ebĭmelĕke leleda â bliwĕ, oh nah toda Ribĕka nâ. Nenh hede Aisăke munade bro nĕnonh ăh wa-a be mâ, nenh â tinade.

16. Nenh kre ĕh nena, Aisăke munade tĕde te, ĕh nyene mâna Byŭsĭba. Nenh krenonh Nyesoa tededa âdui Aisăke yĕ tâyedo donh biyo, nenh â poda nâ yĕ nâ, Mâ teĕ nah Buo Ebrehăm ăh Nyesoa. Nah pi hwanonh, Mâ nedĕ monh mâ, nenh mi monh hanhka numâ, nenh mi nah iru numâ oh mu wuldo baka, ko na leyu Ebrehăm ăh ta.

17. Nenh Aisăke podade Âlta tedĕ nĕnonh, nenh

â bededade Nyesoa mâ. Nenh Ebĭmeléke kâ â beyu te hĕ, oh munade Aisăke mâ.

18. Nenh Aisăke poda no yĕ nâ, dĕ ĕh ka, kâre ah dĭĕdĕ mo mâ dĭ? Ĕmo ah nyĕnhna mo ne, nenh ah blada mo nâ.

19. Nenh oh tuda nâ gne, oh poda nâ yĕ nâ, tĕtinonh a ibo ne, tĕ Nyesoa neo monh mâ.

20. Nenh beh di, ba tu yede, kre nah nu amo dĕ kranh mâ ne, nenh a nah nu monh dĕ kranh mâ ne ye. Nenh oh tuda yede, nenh Aisăke pinhena no dibade, nenh nyĭnăiru oh munade wa bli.

21. Nenh kre ĕh nena, tĕ Aisăke kbwĕda, â dâda, kre â neh tada nâ, nenh â dăda â yu Isâ. Nenh â poda nâ yĕ nâ, ne kbwĕĕ ne, nenh ye ibo nyĭnăyedo ne mi kodemâ.

22. Mu wanh, nenh beh lĕe mo mllĕ, nenh beh pinhe mo dibade tĕne nowăne, nenh beh yade nĕ mo mâ, tĕ na woro na blĕse monh, ple be mu ko.

23. Nenh Ribĕka wânhna tene Aisăke leleda Isâ. Nenh kre ĕh nena te Isâ muna mllĕ nâ pânhmâ, Ribĕka hlĭda â yu Jekobo mâ, â poda nâ, ne wânh nĕ nah buo lele Isâ, bâ mude wanh kudi, nenh bâ lĕe nâ mllĕ, nenh bâ pinhe nâ hanh dibade, tĕ â woro na blĕse nâ, ple bâ mu ko.

24. Nenh, na yu, wânh na winh, ne beh nu dĕnĕ ne lele monh beh nu. Beh mude wudebade nyenh, nenh beh ya mo wuda iru sŏnh, tĕ na pinhe hanh dibade hĕnĕ buo nowane.

25. Nenh te na kbade ne buo mâ, â mu nĕ wunâ nâ tĕ, â na blĕse monh. Nenh Jekobo poda â de yĕ nâ, na bebu Isâ â mâ pĭmle nyebwe, nĕma na nyebwe tu ye pĭmle ne.

26. Bedăne a buo tĕĕ na yuyudĕ, nenh bâ yido mo, nenh â mi mo yeyedĕâ dădemâ, nenh â mi mo gididimâ, kre â nah blĕse mo ne dĭ.

27. Nenh â de poda nâ yĕ nâ, bâ gidi monh, nenh gididida nĕnonh mâ, bĕh bi lu nâ, nĕma dĕnĕ lele monh, beh nu nĕ.

28. Nenh Jekobo munade wudebade nyenh, nenh â krâda wuda iru sŏnh, â kbadade ne â de mâ, nenh Ribĕka pinhna kanh dibade ne Aisăke nowanena.

29. Nenh hede â duda Isâ ăh hanh raure, nenh â poda ne Jekoko nâ. Nenh â duda wudi ăh kâ, â poda nĕ Jekobo ăh kwe kâ â lŏ hĕ lu nâ. Nenh â hnyina Jekobo hanh dibade ne nĕnonh, â kbadade nĕ â buo mâ.

30. Nenh â munade â buo mâ, â poda nâ, Buo! Â buo poda nâ yĕ nâ, Mâ nedĕ, na yu, măh nyâ be nonhĕ? Nenh Jekobo poda â buo yĕ nâ, Mâ nah yu Isâ nonh.

31. Ne nu, dĕnĕ leleĕ be nuĕ ne; du yĕ, nenh beh di na mllĕ, tĕ nah woro na blĕse mo. Nenh Aisăke podâ â yu yĕ nâ, hăne ĕh nuĕ ne yi mllĕ worĕworĕ?

32. Nenh Jekobo poda â buo yĕ nâ, Nyesoa pode

mo nĕ mâ yĕ. Nenh Aisăke poda Jekobo yĕ nâ, kwane mo mâ nâ, tĕ na yido monh.

33. Nenh Jekobo kwanena â buo mâ nâ, nenh Aisăke blida nâ fĕ nâ, â kbwaideda nâ; nenh â poda nâ, winh nĕ nedĕ, Jekobo ăh hlĭhlĭ winh nonh, nĕma kwe, eh mâ Isâ ăh kwe.

34. Nenh Aisăke yeda nâ yido, kâre pĭmle wĕda â kwe kâ â lŏ hĕ lu nâ ăh ta. Nenh tĕ Aisăke dida dibade, hede â blĕseda Jekobo, nenh Jekobo muna.

35. Nenh tĕ Jekobo muna, hede Isâ wodade wanh wudi, â pinhna dibade, nenh â kbadade nĕ â buo mâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, beh du yĕ, nenh beh di nah yu ăh mllĕ, nenh tĕ na blĕse nâ.

36. Nenh â buo Aisăke poda nâ yĕ nâ, mâh nyâ be nonhĕ? Nenh â poda nâ, mâ nah yu Isâ nonh. Nenh Aisăke ăh fĕ hnina nâ.

37. Nenh â poda nâ, nyânâ â la mllĕ, â yadĕ mo nĕ mâ, nenh ne di nĕ, nenh ple ne blĕse nâ, tĕ â neĕ?

38. Nenh tĕ Isâ wânhna â buo âh winh, he de â weda baka, nenh â poda â buo yĕ nâ, beh blĕse mo ye, O Buo!

39. Nenh Aisăke poda nâ yĕ nâ, nah bebu nâ didĕ, nenh â yidi nah blĕseda. Nenh nu nâ bâ kâ â bebuno âh popleyinâ winh kĕ: nenh hăne nue monh numâ na yu? Nenh Isâ poda â buo yĕ nă, beh blĕse mo ye, O Buo! Nenh â weda baka.

LU XI.

Jekobo kwidi ne.

1. Nenh Isâ nyănhna â bebu Jekobo baka, kâre â yidida â buo ăh blĕseda ăh ta, nenh â gĭdada nĕ, bâ lada nâ. Nenh Ribĕka wânhna Isâ ăh winh, tĕ â po nâ, â mina â bebu lamâ.

2. Nenh â dăda Jekobo, nenh â leleda nâ, â po nâ, yi, nah bebu Isâ idĕ nah lela. Nenh tĕ ĕh neĕ nâ, na yu, beh wânh na winh.

3. Du yĕ, kwidi, nenh beh mude na bebu Lebăn mâ, kre bro, nĕ ĕh nyene mâ Herăn, ke, nenh kre beh nede, nah bebu ăh yero bĕh tewa wĕ, ple mu di. Nenh Jekobo nuna, dĕnĕ â de leleda nâ bâ nuna.

4. Titiata hanh nyebo ni kbŭne kukwi. Isâ nuna kbŭne kukwi, tĕ â pruda â kude. Tĕ kanu nina nâ, â blĕdeda yĕ, bâ yedada Nyesoa nâ, bâ hnyina nâ dibade. Ĕmo Nyesoa yi amo ne ti biyĕ, nenh â ibo dĕnĕ a idĕ ne. Nenh ba yedade nâ, â mi amo nĕ mâ hnyimâ.

5. Ribĕka kâ Jekobo hĕ oh nuna kbŭne kukwi, kâre oh nuna se, nenh oh bededa Aisăke. A nah nu se, nĕma ba tu hanhte nâ ti biyĕ.

6. Nenh kre ĕh nena, Aisăke dăda Jekobo, nenh â blĕseda nâ. Nenh â leleda nâ, â po nâ, nah du Kenăne ăh nyĭnĕ te, nĕma beh du yĕ, beh mude Pedăn-erăm, kre nah de ăh buo Bĕtuĕle ăh hai biyo,

nenh kre nah de ăh bebu Lebăn ăh nyĭnoiru nyenh, kre beh dude nyĭnĕ ne mi dumâ.

7. Nenh Nyesoa bâ blĕse monh, nenh bâ nu monh beh kâ iru peplănde; nenh bâ hnyi monh nah buo Ebrehăm ăh bleseda. Kre Aisăke nuna, â tĕdade Jekobo Pedăn-erăm, nenh Jekobo munade Bĕtuĕle ăh yu Lebăn ma.

8. Nenh tĕ Isâ yida nĕ, Aisăke blĕseda Jekobo, nenh â tĕdade nâ Pedân-erâm, bâ dudade nyĭnĕ â mina nâ dumâ; nenh tĕ â yida nĕ, Jekobo nuna dĕnĕ â buo leleda nâ bâ nuna, hede Isâ munade Ĭsmeĕle mâ, nenh â dudade nyĭnĕ kre nyono nenade nâ mâ nyenh.

9. Nenh kre ĕh nena Jekobo wodade Byŭsiba, nenh â munade Herăne. Nenh tĕ â nyĭnĕnao tedĕ te, â pĕdao, kâre wĕnh bida ni ăh ta. Nenh â duda siâ, nenh â poda nĕ â lu kĕ, nenh â pĕdao, â moăna.

10. Nenh kre ĕh nenaĕ, tĕ â yida moĕ, â yada yeye. Â yida kbwediba, ĕh nyĭnĕnade bro mâ, nenh ĕh lu nyĭnĕnade yeu, nenh Nyĕsoa ăh enjebo oh yĕdedao nâ, nenh oh tededao nâ kĕ.

11. Nenh Nyesoa nyĭnĕnao ĕh lu kĕ, nenh â poda nâ, Mâ Ebrehăm nenh Aisăke yini, wa Nyesoa nonh. Nenh bro, nĕ ĕh kĕ pĕo, nĕ, mi monh hnyimâ kâ nah iru hĕ. Nenh nah iru miwao pesâ yĕ womâ ko hohoĕ ăh ta. Neo monh mâ, nenh mi monh yi tumâ. Nah seo monh ne, tene ne leleda monh, ne ye ne nu pledonh.

12. Nenh Jekobo muna, nenh â nyĭnĕnade nyono nenade idu lu ăh bli. Nenh â tada nâ, nenh â yida ni-bidiĕ, nenh wudebade kwanena nĕ mâ nâ, nenh nyebo kĕda ni, oh hnyina ni wudebade. Nenh siâ-pa hwĕ nenao ni-bidiĕ winhyĕ.

13. Nenh wudebade gradedade ni-bidiĕ nĕnonh nâ, nenh nyebo krubweda siâ nâ, oh hnyina wudebade ni, nenh tĕ oh wĕda eh ni hnyihnyi mâ, hede oh podao siâ ni-bidiĕ winhyĕ hede dĭ.

14. Nenh kre Jekobo nuna, â poda no yĕ nâ, na bebuno tĕ ah woĕ? Nenh oh poda nâ, a wode Herăne. Nenh â poda no yĕ nâ, ah ibo Lebăn, Nehâ ăh yu, ne? Oh poda nâ, a ibo nâ ne. Nenh Jekobo poda no yĕ nâ, ple â ne hanhka? Oh po nâ, awi, â ne hanhka, â nyĭnĕ yu Retyĕle nânonh â yĕdĕ blable bâ hnyi ne ni.

15. Nenh hede Retyĕle yada â buo ăh blable, â nyĭnĕnao. Nenh tĕ Jekobo yida Retyĕle â de ăh bebu Lebăn ăh yu, â krĭnenao nâ mâ, â krubweda siâ nâ, nenh â hnyina Lebăn ăh blable ni.

16. Nenh Jekobo kĭseda Retyĕle, nenh â weda baka. Nenh Jekobo leleda Retyĕle, â mâna â buo ăh bebu nenao, nenh â mâna Ribĕka ăh yu nonh. Nenh Retyĕle kbada kwidida orănh, nenh â leleda â buo, Jekobo ăh te.

17. Nenh tĕ Lebăn wânhna Jekobo ăh te, â kwidida, â muna nâ nya mwainemâ, â brededa nâ kudi, nenh â kĭseda nâ, â yadade nâ â bli kai biyo.

Nenh Jekobo leleda Lebăn te ăh popleyinâ ko âdui ăh ta.

18. Nenh Lebăn poda nâ yĕ nâ, hanhtenonh, mâh na dĕ kranh kâ na fĕ hĕ nonh. Nenh Jekobo hinao nâ mâ hâbo donh.

19. Nenh Lebăn poda Jekobo yĕ nâ, mâh na bebu nonh, nenh nah nu na kwonha putuputuka. Lele mo dĕnĕ be hnyimâ ko nah kwonha ne di numâ ăh ta.

20. Nenh Lebăn kâda nyĭnoiru sŏnh, âbe ăh nyene mâna Lia. Nenh âbe ăh nyene mâna Retyĕle. Nenh Lia â yeda yinânâ, nĕma Retyĕle nânâyinâ baka. Nenh Jekobo nowanena Retyĕle baka.

21. Kre Jekobo nuna, â leleda Lebăn, mi nah kwonha nunemâ yede hmnhlesŏnh ko nah nyĭnĕ hya Retyĕle ăh ta. Nenh Lebăn wĕnhna, â po nâ, Jekobo bâ nenao nâ mâĕ.

22. Nenh Jekobo nuna Lebăn ăh kwonha yede hmnhlesŏnh ko Retyĕle ăh ta, nenh ko nâ yi, ĕh ti kwana yĕ, kâre tĕ â nowănena Retyĕle baka ăh ta. Nenh tĕ ĕh yede wĕdade yĕ nâ, Jekobo poda Lebăn yĕ nâ, hnyi mo na nyĭnĕ, be mu nâ du. Nenh Lebăn wĕnhna.

23. Nenh kre Lebăn nuna, â pinhna dibade hwĕ, nenh â dăda nyebo peplănde boh dida nĕ: nenh tĕ oh yidao pĕ mâ mi tâ, hede â hnyina Jekobo â tedĕ nyĭnĕ yu Lia, oh pĕdao tedĕ dohn.

24. Nenh nyĭnairu Jekobo yidoda nĕ, tĕ oh hnyina

nâ Lia. Nenh â poda Lebăn yĕ nâ, dĕ mâh nuĕ mo dĕ nĕnonh mâ ? Ĕmo nuna nah kwonha ko Retyĕle ăh ta, nenh dĕĕ, mâh hnyie mo Lia dĭ ?

25. Nenh Lebăn poda nâ yĕ nâ ĕh yĕ nâ ne, kre a bli, yu idaede bâ kâ nyebeyâ, nyekbada ye nyebeyâ kâ, pledonh. Nenh Lebân poda nâ yĕ nâ, beh nu na kwonha yede te hmnhlesŏnh, nenh mi monh Retyĕle hnyimâ ye. Nenh Jekobo wĕnhna, nenh Lebăn hnyina nâ Retyĕle ye, nenh â nunena Lebăn ăh kwonha yede te hmnhlesŏnh ko Retyĕle ăh ta.

26. Nenh Lebăn hnyina Lia nyĭnĕ leyu, â nyene mâna Zĭlpa ; nenh â hnyina Retyĕle nyĭnĕ leyu, â nyene mâna Bĭlha. Nenh Jekobo nowănena Retyĕle ĕh hinao Lia. Nenh tĕ Nyesoa yida nĕ, Lia nyĕnhena ne, â hnyina nâ mwanena, nĕma Retyĕle yeda yu kâ.

27. Nenh Lia nena kudi, â kâda nyebĕ yu, nenh â tuda nâ Rubĕne nyene. Nenh â kâda yu dĭ, nenh â tuda nâ Sĭmyŏne nyene. Nenh Lia kâda nyebĕ yu dĭ, nenh â tuda nâ Livai nyene. Nenh â kâda yu te dĭ, nenh â tuda nâ Juda nyene. Nenh hede Lia bŏda mwanena ne.

28. Nenh tĕ Retyĕle yida nĕ, â yeda yu kâ, hede â nyănhna â de ăh yu ne. Nenh â hlĭda Jekobo mâ, â po nâ, hnyi mo iru, neh te ko. Nenh Jekobo pededa Retyĕle yero nâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, ple kre neo Nyesoa ăh penh, ne ka monh yĕ, nah kâ iruĕ ?

29. Nenh Retyĕle poda Jekobo yĕ nâ, yi na nyĭnĕ leyu Bĭlha nedĕ, beh nu nâ, nah nyĭnĕ mâ, tĕ â na kâ iru ko mo penh. Kre Retyĕle nuna, â hnyina Jekobo Bĭlha. Nenh Bĭlha nena kudi, â kâda nyebĕ yu. Nenh Retyĕle tuda nâ Dăne nyene. Nenh Bĭlha nena kudi dĭ, â kâda nyebĕ yu, nenh Retyĕle tuda nâ Năptăle nyene.

30. Nenh tĕ Lia yida nĕ, â bŏda mwanena ne, hede â duda â nyĭnĕ leyu Zĭlpa, nenh â hnyina nâ Jekobo. Nenh Zĭlpa nena kudi, â kâda nyebĕ yu, nenh Lia tuda nâ Găde nyene. Nenh Zĭlpa nena kudi dĭ, â kâda nyebĕ yu, nenh Lia tuda nâ Ăsû nyene. Nenh Lia kâda yu te dĭ, nenh â tuda nâ Ĭseka nyene. Nenh Lia nena kudi dĭ, â kâda nyebĕ yu, nenh â tuda nâ Zĕbyulŏne nyene. Nenh Lia nena kudi dĭ, â kâda nyĭnĕ yu, nenh â tuda nâ Daina nyene.

31. Nenh kre ĕh nena, Nyesoa poda Retyĕle âh te woro mâ, nenh â nena kudi, â kâda nyebĕ yu, nenh â tuda nâ Josefe nyene. Nenh â nena kudi dĭ, â kâda nyebĕ yu be, nenh â tuda nâ Bĕnjemĭne nyene.

32. Nenh tĕ dene nedĕ hina, Jekobo kâ â nyĭno hĕ, nenh â hyĕiru ăh popleyinâ yini, oh wodade bro nĕnonh kĕ tine Lebăn nenade, nenh oh munade wa bli. Nenh kre ĕh nena, tĕ Jekobo nyĭnĕnade â bli, hede â buo Aisăke koda, nenh â nyebĕ iru Isa kâ Jekobo hĕ hadao nâ.

33. Nenh Jekobo ăh nyebĕ iru ăh popleyinâ ne â

kâda, oh nuna pu-nâ-sŏnh. Wa nyene nene ne, Ruběne, Sĭmyŏne, Livai, Juda, Dăne, Năptăle, Găde, Ăsŭ, Ĭseka, Zĕbyulŏne, Josefe, nenh Bĕnjemĭne.

LU XII.

Josefe kâ â bebuno hĕ ăh te.

1. Nenh tĕ Josefe nuna yede pu ne nâ yede hmnhlesŏnh, â kâ â bebuno hĕ, oh klededa oh Buo ăh wudebade. Nenh Josefe leleda â buo, â bebuno ăh kbŭne kukwi ăh te.

2. Jekobo nowănena Josefe hinao â iru ăh popleyinâ, kâre â kunhna ple â kâda nâ, ăh ta: nenh â hnyina nâ giglĭ rauro.

3. Nĕma tĕ â bebune yida nĕ, wa buo nowănena Josefe hinao â bebuno ăh popleyinâ, hede oh nyănhna nâ ne, nenh kre oh neh tuda nâ hanh te mâ.

4. Nenh Josefe yada yeye, nenh â leleda â bebuno â yeye ne â yada: nenh oh nyănhna nâ baka ko â yeye ăh ta dĭ.

5. Â hlĭda, â po nâ, a yida hawe moĕ kre ge, nenh na hawa duda yĕ, ĕh nyĭnanao, nenh ah hawe gradedade nĕ nâ, nenh eh wĕde li nâ ko nĕ mâ.

6. Nenh â bebuno poda nâ yĕ nâ, ple, mâh hio amo? Nenh oh nyănhna nâ ne dĭ, kâre tĕ â leleda no â yeye ăh ta.

7. Nenh kre ĕh nena, Josefe yada yeye dĭ, nenh â leleda â bebuno. Â poda no yĕ nâ, ne ya yeye, ne yi wĕnh, hâbo, nenh neyâ pu-nâ-donh, eh wĕ eh li nâ ko mo mâ.

8. Nenh â buo podeda nâ yero, â poda nâ, yeye ĕh kbudi be ne yĕe ? Ple buo kâ de hĕ, nenh nah bebuno yini, nononh boh wa li nâ ko monh mâ ? Nenh â bebuno nyănhna nâ dĭ, nĕma â buo kbadade nĕ woro kudi.

9. Nenh kre ĕh nena, â bebuno muna oh buo wudebade kledemâ kre Sĕkĕm. Nenh Jekobo tĕdade Josefe â bebuno mâ, bâ muna no kâ â wudebade yi, be oh nena hanhka. Nenh tĕ Josefe yida mi, nyebwe te yĕdedao nâ mobo nyenh, nenh â yedada nâ nâ, â po nâ, dĕ pĕnhe nâ ?

10. Nenh Josefe tuda nâ gne, â poda nâ, na bebuno ne pĕnh nâ, bădе monh ne, beh lele mo tĕnĕ oh ne ? Nyebwe nânonh poda nâ yĕ nâ, oh mude Dotăne. Nenh hede Josefe kwĕda â bebuno mâ.

11. Nenh tĕ â te â hlâdade mâ, â bebuno yida nâ, nenh â gĭdada â lela te, nenh oh peplĭda yĕ nâ, ba yi yeyeyaâ didĕ ! Oh po nâ, ba di, ba la nâ, a mude nâ bidiĕ te kudi po, nenh a mu a buo lele, mllĕ te nâ la nâ. Nenh a mu nĕ yi, dĕnĕ â yeye mi numâ.

12. Nenh Ruběne poda no yĕ nâ, a nah la nâ, nĕma ba pode nâ bidiĕ te wudi ; kâre â idada bâ kbadade nâ â buo mâ kede dĭ. Â bebuno wĕnhna ;

nenh tĕ Josefe nyĭnĕnao no mâ, hede oh hada nâ â gigle rauro fĕ nâ, oh podade nâ bidiĕ kudi.

13. Nenh tĕ oh nuna nâ dene nedĕ mâ, hede oh yida Ĭsmeĕlebo, oh wodade Gĭlyade, oh minade Ijĭpe, oh didao. Nenh Juda poda â bebuno yĕ nâ, â mâ a bebu nonh, a nah la nâ, nĕma ba prude ná Ĭsmeĕlebo mâ. Â bebuno wĕnhna, nenh oh duda nâ bidiĕ wudi, oh prudeda nâ Ĭsmeĕlebo mâ, nenh oh kbadade nâ Ijĭpe.

14. Nenh hede Josefe ăh bebuno duda â gigle rauro, nenh oh lada wudi ăh yu, nenh oh poda nĕ nyĭnâ fĕ nâ. Nenh oh duda nĕ, oh kbadade nĕ wa buo mâ, oh po nâ, yi rauro nĕ nedĕ a tĕ, yi nĕ, bĕh nu nah yu ăh rauro. Nenh Jekobo poda nâ, na yu ăh rauro nonh. Mllĕ te nĕ la nâ. Nenh Jekobo weda, nenh â tida â yu ăh dimâ nyĭnăyede peplănde.

15. Nenh Ĭsmeĕlebo kbadade Josefe Ijĭpe, nenh Pŏtĭfa, hânâ mâna Fero ăh nye hwĕ be, â tŏna nâ, nenh â nina nâ hanhka ti biyĕ: nenh â yida nĕ, Nyesoa nenao Josefe mâ. Nĕ ĕh ka, â nowănena Josefe, nenh â tuda nâ â wuldi ăh popleyinâ kwa.

16. Nenh Josefe nânâyinâ baka, nĕ ĕh ka, Pŏtĭfa ăh nyĭnĕ wĕda nâ yĕ, nenh â idada Josefe bâ pĕda nâ mâ, nĕma â yeda nâ wĕnh, â po nâ, mâh na Kââ ăh nyĭnĕ nonh, ye wĕnh.

17. Nenh kre ĕh nena, nyĭnăyedo te ăh ta, tĕ Josefe munade kai biyo, â nuna kwonha, nyá yedade ne Pŏtĭfa ăh nyĭnĕ donh nenade, hede â blida Josefe

ăh rauro kwa, â po nâ, beh di mo mâ pĕ ; nenh tĕ â yeda wĕnh, â sedade nâ rauro kwa, â wodade.

18. Nenh nyĭnĕ nânonh â peda yero baka, â blida Josefe ăh rauro kwa. Nenh tĕ â nyebeyâ dida, â tededa nâ yĕ, â po nâ, yi, nah leyu ne yada, nânonh â po nâ, bâ pĕdĕ mo mâ, nenh tĕ wora hedĕ, hede â sedĕ mo â rauro mâ, â kwidi. Â rauro nâ â nedĕ.

19. Nenh tĕ Pŏtĭfa wânhna tene nedĕ, hede â bida yero, nenh â poda Josefe jenh, nenh â nenade jenh. Nĕma Nyesoa nenao nâ mâ, nenh jenh yi-tuâ nowănena nâ, nenh â tuda Josefe jenh-neoh ăh popleyinâ kwa.

20. Nenh kre ĕh nena, Fero hânâ mâna kĭnh, â podeda â leyiru sŏnh yero nâ, â poda no jenh. Nenh tâyedo donh biyo, leyiru sŏnh nononh, oh yada yeye, nenh oh leleda Josefe wa yeyee.

21. Nenh Josefe leleda no dene wa yeyee kweda yĕ nâ ; â po nâ, worĕworĕ Fero mi âbe lamâ, nenh â mi âbe nye hwĕ mâ numâ, tĕnĕ â nena tedĕ kĭne. Nenh worĕworĕ Josefe ăh winh yadedao. Fero lada â leyu be donh, nenh â nuna âbe nyebwe hwĕ mâ.

22. Nenh ĕh yeda yĕ hlâ, Fero yada yeye ye. Â nyĭnanao nikba winhyĕ, nenh â yida bllĕ hmnhlesŏnh, eh nena fĕ nâ, eh wodade nikba kudi, eh dida pidi. Nenh â yida bllĕ te hmnhlesŏnh, eh wĕda fĕ nâ, eh wodade nikba kudi, nenh eh dida fĕ nâ ne bllĕ hmnhlesŏnh nenonh. Nenh Fero woda nyinâ.

23. Nenh nyĭnăiru kranh yada Fero wudi, ko

yeye ne â yada ăh ta. Kre â nuna, â dăda â mânâ-senaneoh ăh popleyinâ, nenh â leleda no â yeye, kre wa baie te donh yeda ĕh kĕ nâ heyada ibo.

24. Nenh kre ĕh nena, Fero ăh leyu hânâ nenade jenh, leleda Fero Josefe ăh te. Â po nâ, Hibru hya, â kâ mâ hĕ, a nenadĕ jenh, nâ ibo yeye ăh kĕ nâ heyada. Hede Fero tĕdade nyebo, boh muna Josefe, oh yada nâ.

25. Nenh Fero leleda Josefe â yeye. Tĕ Josefe wânhna nĕ, â po nâ, yeye ăh kĕ nâ heyada, mâ Nyesoa ăh dĕ nonh, nĕma nâ mi monh lelemâ.

26. Nenh kre Josefe nuna, â leleda Fero, â po nâ, bllĕ hmnhlesŏnh eh nena fĕ nâ, ne yida, nene mâ yede hmnhlesŏnh, ne dibade mĭ hodemâ; nenh bllĕ be hmnhlesŏnh ne eh wĕda fĕ nâ, nene mâ yede hmnhlesŏnh tine kanu diwao kbenh boademâ.

27. Nenh Josefe leleda Fero, â po nâ, beh pânh hanh nyebwe te donh nâ, â mu dibade yibwa nâ kwe yede hmnhlesŏnh tine teble mi hodemâ, nenh kanonh ăh yede hmnhlesŏnh beh nyĭnĕwao, nyebo boh muwa dibade kâ.

28. Nenh Fero leleda Josefe, â po nâ, kâre mâh lele mo tene nedĕ, nyebwe te ye monh yĕ wo, ko dene nedĕ ăh ta. Monh nonh ne hnyi ĕh kwonha.

29. Nenh kre ĕh nena, kre yede hmnhlesŏnh nenonh eh ti idi, tine dibade hodeda, Josefe kweda dididе yibwa nâ, â poda ne kiya biyo nâ. Nenh tĕ

kanonh ăh yede hmnhlesŏnh nyĭnĕnao, Josefe prudeda dibade ko nyebo ăh popleyinâ mâ.

30. Nenh kanonh ăh kburu nâ nenade Ijĭpe nĕnĕ nenade Josefe ăh buo kâ â bebuno hĕ ăh bli ye. Nenh kre Jekobo nuna, â dăda â nyebĕ iru pu, â poda no yĕ nâ, wânh nĕ ne, dibade peplănde nede Ijĭpe, bah mude, ah mu, ĕh dĕ tŏ.

31. Kre Jekobo nuna, â tĕdade â nyebĕ iru pu Ijĭpe boh muna dibade tŏ. Nenh Josefe mâna gŭvenâ kre Ijĭpe bro kĕ, nenh â prudeda dibade nyebo mâ nâ. Nenh â bebuno kwĕda nyebo te mâ, oh muna dibade tŏmâ.

32. Nenh tĕ Josefe yida â bebuno, â yidoda no, nĕma no yeda nâ ibo. Kre â nuna, â poda no yĕ nâ, tĕ ah woĕ? Oh po nâ, a wode Kenăne bro kĕ, a di dibade tŏmâ.

33. Nenh Josefe pededa no yero nâ, â poda no yĕ nâ, ah mâ sĕbawedebo nonh, bro nonh, ah di yimâ. Nĕma â bebuno poda nâ yĕ nâ, a ye sĕbawedebo a di dibade tŏmâ: nyebwĕ donh kâ a popleyinâ, a mâ hanh nyebo nonh, a ye săbawedebo.

34. A mâna bebubo pu-nâ-sŏnh nenao, nyebwe donh kâ a popleyinâ; kre yu-wĕde nede a buo mâ nyĭnăyedo nâ ne, nenh krĕ yu te donh yeo ne.

35. Nenh Josefe hlĭda no mâ, â po nâ, dĕnĕ mı ahmonh lelemâ, nĕ bah nu; bah sedĕ mo ah bebu donh mâ, nenh bah kbade dibade ah buo mâ, nenh bah ya ah buo ăh yu-wĕde, ple be mu ahmonh hanh

nyebo dăde: nenh oh nuna dĕnĕ Josefe leleda no boh nuna, nĕma ĕh yaeda no kranh wudi.

36. Nenh kre oh nuna, oh hlĭda wa dui mâ nâ, oh po nâ, a nuna kbŭne kukwi, tĕ a pruda a bebu, nenh nĕ ĕh ni amo a yi swĕnh nenonh. Oh yeda nĕ ibo, Josefe wânhna wa winh ne. Nenh Josefe blida Sĭmyŏne kwa, nenh â tĕdade â bebuno wa bli.

37. Nenh oh didade Jekobo mă, nenh oh leleda nâ, dĕnĕ Josefe nuna no mâ. Oh po nâ, a leleda a mâna bebubo pu-nâ-sŏnh nenao; nenh a baie te donh yeo ne, nenh yu-wĕde nede a buo mâ nyĭnăyedo nâ nedĕ.

38. Nenh Gŭvenâ po nâ, ah mâ săbawedebo nonh, bro nonh ah di yimâ; nenh bah sedĕ ăh bebu te donh, bah mu ah bli, bah ya ah buo ăh yu-wĕde, nenh ple be mu nĕ ibo ah ti hanhte.

39. Nenh Jekobo poda no yĕ nâ, dĕ ĕh ka, ah nue mo dĕ kuku nĕ nedĕ mâ nâ dĭ? Ĕmo Josefe yedĕ ne, nenh Sĭmyŏne yedĕ ne, ple ah po nâ, bah kba Bĕnjemĭne.

40. Kre Rubĕne nuna, â poda â buo yĕ nâ, beh la na nyebĕ iru sŏnh, ne ye Bĕnjemĭne kede ya. Beh pode nâ mo kwa, nenh mi nâ lĭ yamâ dĭ. Jekobo poda nâ, na yu Bĕnjemĭne â nah kwĕ ahmonh mâ ne. Kâre Josefe ko ne, nenh Bĕnjemĭne â donh nânâ nedĕ.

41. Nenh kre ĕh nena, tĕ oh dida wa dibade, nĕ oh dudade Ijĭpe, wa buo poda no yĕ nâ, bah mu di-

bade tŏ. Juda hlĭda â buo mâ, â po nâ, gŭvenâ, nâ nede Ijĭpe, â leleda amo, a nah yida â yibwa ne, ba yeda a bebu ya. Bĕnjemĭne bâ kwĕ amo mâ, nenh a mu dibade tŏmâ ne.

42. Jekobo wĕnhnae, â po nâ, bah du â bebu, nenh bah mu dibade tŏ Kre oh nuna, oh muna Ijĭpe, oh nyĭnanao gŭvenâ yĕ.

43. Tĕ Josefe yida Bĕnjemĭne, â leleda â yăpinhâ, bâ kbadade no â kai biyo, nenh bâ pinhna no wĕnhtyo ăh dibade. Nenh tĕ oh pada kai biyo, Josefe ăh bebuno pida hwanonh, kâre tĕ oh didade Josefe ăh kai biyo ăh ta.

44. Yăpinhâ poda no yĕ nâ, ah nah pi hwanonh, blidi yedĕ ne. Kre â nuna, â hnyina no ni, oh plĕda wa bepeple, â hnyina wa kasera dibade.

45. Nenh tĕ â wĕda dene nedĕ eh nunuĕ mâ, worĕworĕ Josefe didade kai biyo, â yedada no nâ, ple ah buo nede ? Oh po nâ, awi !

46. Nenh Josefe duda â yi yĕ, â yida â de ăh yu Bĕnjemĭne, nenh â poda â bebuno yĕ nâ, ah Buo ăh yu-wĕde nâ ne ? Oh po nâ, awi ; nenh Josefe poda nâ yĕ nâ, Nyesoa bâ blĕse monh, na yu !

47. Nenh tĕ oh wĕda dibade nâ, Josefe dăda â yăpinhâ, â poda nâ yĕ nâ, beh yidide wa blĕ dibade kudi, nenh beh pode na sĭlva kâboke hya idaede blâ kudi. Nenh yăpinhâ nuna dĕnĕ Josefe leleda nâ bâ nuna. Nenh tĕ nyĭnă nyăna Josefe tĕda â bebuno, boh muna wa bli.

48. Nenh tĕ oh muna, oh yeda mâ hlâ, Josefe dăda â yăpinhâ, â poda nâ yĕ nâ, beh kwĕ no mâ, nenh, yeda no nâ, dĕ ĕh ka, na sĭlva kâboke oh yidiĕ?

49. Nenh yăpinhâ kwĕda no mâ, nenh tĕ â yĕda no kĕ, â yedada no nâ, â po nâ, dĕ ĕh ka, ah nuĕ dĕ kuku dĭ? Oh po nâ, dĕ kuku beĕ a nuĕ? Yăpinhâ poda no yĕ nâ, ah yidi na Buo ăh kâboke.

50. Nenh oh po nâ, ba yidi nĕ, nyânâ mi kâboke kwa yĕdemâ, bâ ko, nenh amu be no miĕ semâ, ba nu ah geiru. Kre oh nuna, oh hada wa blĕ ăh popleyinâ kasera kĕ nâ. Nenh yăpinhâ tada ne kudi nâ, nenh â yidade kâboke Bĕnjemĭne ăh blâ kudi nâ.

51. Nenh hede â bebuno kĕnana wa dăre, nenh oh poda wa teble kăsere kĕ nâ, oh muna orânh kedĭ. Nenh Juda kâ â bebuno hĕ oh didade Josefe ăh kai mâ.

52. Nenh Josefe poda no yĕ nâ, dĕ ĕh ka, ah nu mo dĕ kuku nĕnonh mâ? Nenh Juda tuda nâ gne, â poda nâ, a ye winh kâ ba tu nĕ. A popleyinâ ba nu nah geiru.

53. Josefe po nâ, ondu, nyâ donh nâ yidi na kâboke, nâ bâ nu na gei: nenh ohbe boh mu wa bli.

54. Nenh Juda poda nâ yĕ nâ, nu mo nah gei mâ, nĕma beh tĕ Bĕnjemĭne nâ, bâ kwĕ â bebuno mâ, boh mude wa buo mâ. Nenh tĕ Juda bădeda nâ baka, ĕh nuna Josefe ware.

55. Kre â nuna, â hadade nyebo ah popleyinâ kai biyo, â kâ â bebuno hĕ, oh donh sedade, ple â leleda â bebuno, â po nâ, mâ Josefe nonh ; ple a buo nede ? Nenh kre â bebuno yedade nĕ wĕ boh tuda nâ gne, kâre oh pida hwanonh baka ăh ta.

56. Kre Josefe nuna, â poda â bebuno yĕ nâ, ah nah pi hwanonh, bah kwanedĕ mo mâ nâ. Mâ ah bebu Josefe, hânâ ah prudedade Ijĭpe : nĕma ĕh nah nuĕ ahmonh ware, nenh ah nah pode ahdui yero nâ ye, kâre Nyesoa tĕdade mo tĕ na ha ahmonh konâ ăh ta nonh.

57. Nenh Josefe leleda no, â po nâ, bah du yĕ, nenh bah mude na buo mâ, bah lele nâ, nah yu Josefe, â te â ne konâ, nenh Nyesoa nu nâ Ijĭpe ăh gŭvenâ mâ ; nenh bâ didĕ Ijĭpe.

58. Â bebuno muna wa bli lĭ, nenh oh leleda Jekobo, Josefe, â te â ne konâ, nenh â mâ Ijĭpe ăh gŭvenâ nonh. Nenh oh leleda nâ teble biyĕ ne Josefe tuda no yĕ.

59. Nenh tĕ Jekobo wânhna ne, â plâ bleda baka. Nenh â hlĭda, â po nâ, ĕh ho ne, na yu Josefe, â te â ne konâ. Nenh Jekobo kâ â iru hĕ, oh muna Ijĭpe timâ.

60. Nenh tĕ Josefe wânhna nĕ, â buo dida ne, â muna nâ nya mwainemâ, nenh tĕ â yida nâ, â kâ â buo hĕ, oh weda baka.

61. Nenh Jekobo kâ â iru hĕ, oh tinade Ijĭpe, nenh Josefe hnyina no dibade nâ ; nenh kre ĕh

nuna oh popleyinâ oh yida Josefe ăh yeya eh yadedao.

62. Nenh Josefe didade Fero mâ, oh poda nâ yĕ nâ, na buo kâ na bebuno hĕ, oh wode Kenăne, oh ya wa wudebade, eh kâ teble ăh popleyinâ oh kâdade hĕ, nenh oh didĕ bro nĕnonh kĕ.

63. Nenh Josefe kbada â bebuno hmnh, â tededa no Fero yĕ. Nenh Fero hlĭda â bebuno mâ, â po nâ, kwonha be nonh ah niĕ? Oh po nâ, a mâ wudebade pooh nonh, nenh a didĕ timâ, kâre kanonh hwĕ nede a bli ăh ta.

64. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, nah buo kâ nah bebuno hĕ oh didĕ monh mâ, beh hnyi no bro ăh hanh wa te. Nenh hede Josefe yada â buo Jekobo, â tudao nâ Fero yĕ, nenh Jekobo blĕseda Fero.

65. Nenh Fero yedada Jekobo nâ, â po nâ, yede tie ne hiede konâ mâ? Nenh Jekobo poda Fero yĕ nâ, nu yede ăh wore hmnhledonh ne nâ pu.

66. Nenh Josefe hnyina â buo kâ â bebuno hĕ, hanh bro, kre Ijĭpe, boh tinao. Nenh â hnyina no dibade, â tida no yimâ. Nenh Jekobo kâ â iru hĕ oh tinenade Ijĭpe ăh wa dĕ be mâ, oh dădeda Gosĕne. Nenh oh yida teble peplănde, nenh oh wuldodedao.

67. Nenh Jekobo tinade Ijĭpe yede pu nâ hmnhlesŏnh: nenh â yede ăh popleyinâ ne â hina konâ mâ, eh nuna yede ăh wore hmnhlesŏnh ne nâ yede hmnhlesŏnh.

68. Nenh tĕ â kokwĕ ăh ti kwana mâ, â dăda Jo-

sefe, â leleda nâ, â po nâ, nah hadedĕ mo Ijĭpe, nĕma beh kba mo, nenh beh hadede mo tĕnĕ oh hadedade Ebrehăm kâ Sera hĕ, nenh Aisăke yini, nenh Ribĕka kâ Lia hĕ yini. Nenh Jekobo koda.

69. Nenh oh tuda Jekobo ăh dimu nyĭnăyede ăh wore tanh, ne nâ hmnh. Nenh Josefe yedada Fero nâ, bâ bâda nâ bâ muna â buo ha. Nenh Fero leleda Josefe bâ muna, bâ hada â buo tĕnĕ â nuna â leleda.

70. Nenh Josefe kâ â bebuno hĕ, nenh nyebo peplănde be yini, oh munao Jekobo hamâ, nenh oh hadedao nâ tĕnĕ â tâdeda no.

71. Nenh tĕ oh wĕdao â heha mâ, hede Josefe kâ â bebuno hĕ, nenh nyono oh kwĕda no mâ, oh popleyinâ nononh, oh munade Ijĭpe kedĭ.

72. Nenh tĕ Josefe ăh bebuno yida nĕ wa buo koda ne, oh pida hwanonh Josefe mina no nyănhmâ, nenh â mina no kjidida mâ nâ numâ.

73. Kre oh nuna, oh tĕdade nyebwe Josefe mâ, oh po nâ, a buo yĕ, nah pode amo yero, nâ, nĕma beh po amo woro mâ nâ.

74. Nenh tĕ Josefe wânhna nĕ, ĕh weeda nâ baka, nenh â poda no yĕ nâ, ah nah pi hwanonh. Mi ahmonh yimâ tumâ, nenh mi ah kâ ăh iru hĕ dibade hnyimâ. Nenh tĕ oh wânhna nĕ, ĕh bleeda wa plĕ.

75. Nenh kre ĕh nena, tĕ Josefe nuna yede ăh wore hmnh ne nâ pu, nenh â poda â bebuno yĕ, mi komâ, nĕma Nyesoa mide ahmonh bro nĕnonh kĕ

hamâ, nenh â mide ahmonh bro, nĕ â leleda Ebrehăm, Aisăke yini, Jekobo yini â mina ahmonh hnyimâ, kĕ kba.

76. Nenh Josefe leleda â bebuno, bâ koda, nenh boh yidade Kenăne mi, nenh boh kbada â dĕkranh. Nenh â koda, tĕ â nuna yede wore hmnh ne nâ pu.

LU XIII.

Ĭsreĕle ăh iru tĕ oh nenade Ijĭpe ăh te nonh.

1. Tĕ Jekobo kâ â iru hĕ oh koda, wa iru wuldoda, nenh oh yididade bro nĕnonh kĕ. Nenh oh dĕdeda Jekobo ăh iru, Ĭsreĕle ăh iru.

2. Nenh kre ĕh nena, kĭnh idaede te woda ta kre bro nĕnonh kĕ, â yeda Josefe ibo. Nânonh â leleda â bliwĕ, â po nâ, Ĭsreĕle ăh iru, oh yĕ boh hio amo, titiata oh miwade a nyănhoh mâ gmwĕnhmâ, nenh oh muwa amo mâ hwânh.

3. Kre ĕh nena, Ijĭpe wĕ nuna Ĭsreĕle ăh iru swĕnhka, nenh oh nuna no geiru mâ; nĕma Ĭsreĕle ăh iru wuldoda ne dĭ.

4. Kre ĕh nena Fero, (Fero mâ Ijĭpe ăh popleyinâ ăh kĭnhbo ăh nyene,) â leleda Ĭsreĕle ăh iru ăh mwane nyĭno, boh lada nyebĕ iru ăh popleyinâ ne oh mina mwanemâ, nĕma boh hada nyĭno iru konâ.

5. Nenh Fero leleda nyebo ăh popleyinâ boh po-

dade nyebĕ iru ăh popleyinâ ne oh mina mwanemâ nikba kudi, nĕma boh hada nyĭno iru konâ.

6. Nenh kre ĕh nena, nyĭnĕ te donh, â kâda nyebĕ yu, nenh â mâna yinânâ hya. Nenh â de nuna tebĕ, â hlida nĕ blu, nenh â podade â nyebĕ yu tebĕ kudi, nenh â hudidida nĕ muma nyenh kre nikba winhyĕ.

7. Nenh Fero ăh nyĭnĕ yu didao nikba winhyĕ bâ plĕda. Nenh â yida tebĕ nĕnonh, nenh â tĕdade â nyĭnĕ leyu bâ yada nĕ.

8. Nenh tĕ â krada nĕ yĕ, hede â yidade hya, nenh hya â weda. Nenh ware nina nâ ko hya nânonh ăh ta, nenh â po nâ, â mâ Hibru wĕ ăh hya te donh nonh.

9. Nenh hya nânonh â de ăh yu didao Fero ăh nyĭnĕ yu mâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, ple be mu, be ya Hibru nyĭnĕ, bâ mu nâ nănne? Â po nâ, muĕ. Nenh â muna, â yada hya ăh de bâ muna nâ nănne.

10. Nenh Fero ăh nyĭnĕ yu leleda nâ, du hya nânonh, beh nănne nâ, ko mo mâ, nenh mu monh pĕemâ. Nenh hya nânonh â kunhna, nenh â de yadade nâ Fero ăh nyĭnĕ yu mâ, nenh â nuna â yu. Nenh â tuda nâ Mosĕse nyene, kâre tĕ â hadade nâ ni mâ ăh ta.

11. Nenh tĕ Mosĕse nuna nyebwe, â muna â bebuno yĕ tedemâ; nenh â yida Ijĭpe pe â bida Hibru pe. Nenh tĕ â poda â yi nya, nenh â poda nĕ lĭ, kre â yeda nyâ yi, hede â lada Ijĭpe pe nânonh, nenh â hudidade nâ pesâ nyenh.

12. Nenh nyĭnăyedo te ăh ta, â munade dĭ, â yida Hibru wĕ ăh nyebo sŏnh oh hwânhna. Nenh â poda nyânâ â nuna â baie dĕ kuku mâ, yĕ nâ, dĕ ĕh ka mâh hlaĕ baie dĕ? Ĕmo ah mâ bebubo nonh.

13. Nenh nyebwe nânonh poda nâ yĕ nâ, nyâ nuĕ monh a tehlaâ mâĕ? Mi mo lamâ tĕne nuna Ijĭpe pe ăh lelaĕ? Nenh tĕ Mosĕse wânhna tene nede, â pida hwanonh, nenh â po nâ, tene nede oh ibo nĕ ne? Nenh tĕ Fero wânhna nĕ, â idada bâ lada Mosĕse, nĕma Mosĕse kwida ne, nenh â munade Mĭdyăne bro kĕ, nenh â nyĭnanao ni-kodu wa.

14. Nenh Mĭdyăne ăh priste kâda nyĭno iru hmnhlesŏnh, nenh oh didao ni-kodu winhyĕ. Nenh wudebade yi-tuoh blada no nâ: nĕma Mosĕse măna no nâ, oh hnyina wa wudebade ni worĕworĕ.

15. Nenh tĕ oh dida wa buo Ruĕle, â poda no yĕ nâ, hăne ĕh nuĕ ah dĭe worĕworĕ nyĭnă? Nenh oh po nâ, Ijĭpe pe mâ amo nâ. Nenh â poda â nyĭnoiru yĕ nâ, tĕ â neĕ? Hăne ĕh nuĕ, ah seo nâ? Bah dă nâ, bâ mu dibade di.

16. Nenh oh dăda Mosĕse, â munade Ruĕle ăh kai biyo, â tinao nâ mâ. Nenh Ruĕle hnyina Mosĕse â nyĭnĕ yu Zipora, bâ duda nâ.

17. Nenh Zipora kâda nyebĕ yu, nenh â buo dădeda nâ Gŭrsŏme, kâre â mâna dabĕ kre daba bro kĕ ăh ta.

18. Nenh kre ĕh nena tĕ wenh hinena kĕ nâ, Ijĭpe kĭnh koda. Nenh Nyesoa yida Ĭsreĕle ăh iru

ăh swĕnh ne oh yida, nenh â wânhna oh bede-winh ko ĕh ta.

19. Nenh kre Mosĕse nuna, â tida â boâ ăh wudebade yimâ, nenh nyĭnăyedo te ăh ta, â kbadade wudebade tebwe lu; tebwe nĕnonh ĕh nyene mâ Horĕbe.

20. Nenh kre ĕh nena, Nyesoa ăh enje nenade wone-wanhduâ nyenh, â tededa nâ âdui ye. Nenh Mosĕse yida wanhduâ ĕh wonena, kre ĕh neh sina. Mi mâ hiemâ, be mu nĕ kbĕnhde dĕ ĕh ka wanhduâ neh si.

21. Nenh tĕ â yida mâ hie, bâ yida dĕ nĕnonh, Nyesoa nenade wanhduâ kudi, â dăda nâ, â po nâ, Mosĕse! Nenh Mosĕse po nâ, mâ nedĕ.

22. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nah kwanedĕ nâ, nenh beh hade nah wĭsube be nâ, kâre tĕnĕ nyĭnao ĕh kâgne. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, mâ teĕ nah buo ăh Nyesoa, nenh Ebrehăm ăh Nyesoa yini, nenh Aisăke ăh Nyesoa yini, nenh Jekobo ăh Nyesoa yini.

23. Nenh Mosĕse hudida â yibwa, kâre â pida hwanonh bâ yida Nyesoa. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, ne yi na nyebo ăh kuwowĕ ne kre Ijĭpe, nenh wa ware ni mo ne. Nenh ne tedĕ bro mâ, be mu no Ijĭpe wĕ kwa ha, nenh be mude no hanh bro, ne leleda wa buono mina oh iru hnyimâ, nĕ mâ Kenăne, kĕ kba.

24. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, mude monh

Fero mâ tĕmâ, tĕ na hade na nyebo, Ĭsreĕle ăh iru Ijĭpe bro kĕ.

25. Nenh Mosĕse poda Nyesoa yĕ nâ, mâĕ nyâ beĕ nonhĕ, â wĕde bâ mude Fero mâ, nenh bâ hade Ĭsreĕle ăh iru, Ijĭpe bro kĕ? Nyesoa po nâ, mio monh mâ nemâ.

26. Nenh Mosĕse poda Nyesoa yĕ nâ, tĕ mide Ĭsreĕle ăh iru mâ mumâ, tĕ mi no lelemâ, ah buono ăh Nyesoa tĕdĕ mo ahmonh mâ, nenh oh mi mo yĕ nâ pomâ, hăne â nyene neĕ? hăne be poĕ no yĕ?

27. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, mâ teĕ konâ-seâ nâ. Ne mu lele no, mâ nâ teĕ konâ-seâ, nâ tĕdĕ mo ahmonh mâ.

28. Mu, beh dă Ĭsreĕlebo ăh nyekbade ăh popleyinâ, nenh beh lele no, ah buono ăh Nyesoa, nenh Ebrehăm ăh Nyesoa, nenh Aisăke ăh Nyesoa, nenh Jekobo ăh Nyesoa nâ nonh â tede mo âdui yĕ, â po nâ, ne yida ahmonh, nenh ne yi dene oh ni ahmonh mâ kre Ijĭpe.

29. Nenh ah bliwĕ, oh mi nah winh wânhmâ, nenh kâ Ĭsreĕlebo ăh nyekbade hĕ, bah mude Fero mâ, nenh bah lele nâ, Hibru wĕ ăh Nyesoa, nănonh â didĕ amo mâ tedemâ: nenh beh bâ amo, ba mude wanh kudi nyĭnăyede tanh năne, ba mu a nĕ Nyesoa teble lĕe.

30. Nenh Nyesoa kwĕdao, â hlĭda, ibo nĕ, tĕ Ijĭpe ăh kĭnh Fero, â nah wĕnhne, bah mu, nĕma mi na

kbenh-ne-sonh numâ, be mude ahmonh tĕde nĕnonh ha.

31. Nenh Mosĕse tuda Nyesoa gne, â po nâ, oh nah wânh na winh ne, nĕma oh mi nâ pomâ, Nyesoa yeda monh âdui yĕ tede.

32. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, dĕnĕ neĕde monh kwa? Mosĕse po nâ, tu nonh. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, po nĕ bro mâ: nenh tĕ â podao nĕ bro mâ, ĕh plededa sĭdĕ, nenh Mosĕse kwidida nĕ yĕ.

33. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, kbao kwa, nenh beh bli ĕh ba kwa. Nenh tĕ Mosĕse krâda nĕ, ĕh plededa tu.

34. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse, â po nâ, nah nyebo boh yi dĕnĕ nedĕ, oh mi nâ pomâ, hanhtenonh, Nyesoa tâde monh âdui yĕ. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ dĭ, pode nah kwa dui wudĕ. Mosĕse nuna nĕ. Nenh tĕ â hadade â kwa, ĕh pluda poâ-poâ.

35. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, pode nah kwa dui wudĕ dĭ. Nenh Mosĕse nuna nĕ, nenh tĕ â hadade nĕ, ĕh plededa hanh fĕ dĭ.

36. Nenh kre Nyesoa nuna, â leleda Mosĕse, boh po nâ, oh ye nah winh wânh, nenh beh hade ni nikba kudi, nenh beh po nĕ kbobo yĕ, nenh ni nĕnonh ĕh mi nyĭnâ pledemâ.

37. Nenh Mosĕse poda Nyesoa yĕ nâ, ye hlĭhla ibo. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nyâ nuĕ nyebo ăh wuni? Ple ĕh ye mâ? Mu, nenh mâ mi nah wunâ numâ, nenh mi tâdemâ dĕnĕ beh hlĭ.

38. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nah bebu Erŏn, mi monh mâ kwĕmâ, nenh nâ mi hlĭmâ ko monh penh.

39. Nenh Mosĕse munade â nyĭnĕ ăh buo Jĕtro mâ kedĭ, nenh â poda nâ yĕ nâ, bâ mo, be mu na bebuno yi. Nenh Jĕtro poda nâ, beh muĕ.

40. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nyono oh popleyinâ oh nenade Ijĭpe oh pĕnhna nah lela, oh ko ne wĕ, beh mude. Nenh Mosĕse duda â nyĭnĕ kâ â nyebĕ iru hĕ, â munade Ijĭpe.

41. Nenh tĕ â yida mi, Mosĕse blida Nyesoa tu kwa, â kbadade nĕ.

42. Nenh kre Nyesoa nuna, â leleda Erŏn, bâ muna Mosĕse nya bĕde. Nenh Erŏn muna, â yĕdedao Mosĕse Nyesoa ăh tebwe honânh, nenh â kĭseda nâ.

43. Nenh Mosĕse leleda Erŏn winh ăh popleyinâ ne Nyesoa tuda nâ yĕ. Nenh hede Mosĕse kâ Erŏn hĕ muna, oh dăda Ĭsreĕlbo ăh nyekbade ăh popleyinâ. Nenh Erŏn leleda no winh ăh popleyinâ ne Nyesoa tuda Mosĕse yĕ. Nenh Mosĕse nuna gedide hwe ne Nyesoa po nâ bâ nuna.

44. Nenh tĕ Ĭsreĕlbo yida nĕ, hede oh poda â winh hanhte kĕ. Nenh tĕ oh wânhna nĕ, Nyesoa dida no yĕ tedemâ, nenh, nĕ mâ, ware nina nâ ko wa kuwowĕ ăh ta, hede oh wada oh li nâ, nenh oh wŭsipeda Nyesoa.

45. Nenh Mosĕse kâ Erŏn hĕ oh munade Fero mâ, oh leleda nâ, Ĭsreĕlbo ăh Nyesoa po nâ, beh bâ

â nyebo, boh mude wanh kudi, boh mu săkrefaiseda nu ko nâ mâ.

46. Nenh tĕ oh muna Fero lelemâ, Fero po nâ, nyânâ măĕ Nyesoa, tĕ na nu â winh, be mu Ĭsreĕlbo nâ tĕ? Ye Nyesoa ibo, nenh nah tĕ Ĭsreĕlbo nâ ne ye.

47. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, Hibru ăh Nyesoa nânonh a yi, a bădе monh ne, beh bâ amo ba nanede wanh wudi nyĭnăyede tanh, ba mu săkrefaiseda nu ko nâ mâ.

48. Nenh tĕ oh tuda tene nedĕ, Fero leleda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, boh muna wa kwonha numâ. Nenh Fero ăh nyebo poda Ĭsreĕle ăh iru kwonha kĕ dĭ, nenh oh bida no nâ.

49. Nenh kre ĕh nena, Ĭsreĕlbo ăh nyekbade dидade Fero mâ, nenh oh poda nâ yĕ nâ, dĕ ĕh ka, mâh ni amo dĕnĕ nedĕ măĕ? Nenh â poda no yĕ nâ, ah hona ne, nĕnĕ ni ahmonh ah po nâ, bah mu săkrefaiseda nu ko Nyesoa mâ.

50. Nenh Ĭsreĕle ăh nyebo, oh kâ Mosĕse hĕ, Erŏn yini mwainena, nenh oh poda no yĕ nâ, ahmu no yade amo kuwowĕ nĕnonh mâ.

51. Nenh Mosĕse munade Nyesoa mâ, â poda nâ yĕ nâ, dĕ ĕh ka, ne nu mo, ne kwĕe nyono nedĕ kĭdĕ dĭ? dĕ ĕh ka, kâre mâh tĕĕdĕ mo?

52. Kâre tĕ munade Fero mâ, ĕh ni nâ, â ni nyono nedĕ ka kuku; nenh kre yede no nâ kwa ha. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, tĕtinonh mi nĕ yimâ, dĕnĕ mi Fero mâ numâ.

53. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, mâ Nyesoa

nonh. Ne tededa dui Ebrehăm yĕ, nenh Aisăke yini, nenh Jekobo yini. Mâ wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ, nenh mâ wide Ĭsreĕle ăh iru Fero kwa hamâ, nenh mâ mide no bro, nĕ leleda Ebrehăm mina nâ kâ â iru hĕ hnyimâ, kĕ yamâ.

54. Nenh Mosĕse leleda Ĭsreĕle ăh iru te ne nenonh, nĕma oh neh wânhna â winh, kâre tĕ oh yida swĕnh baka ăh ta.

55. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse â poda nâ yĕ nâ, beh lele Fero, bâ bâ Ĭsreĕle ăh iru boh wodĕ â bli bro kĕ. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, mi Fero ăh woro yakramâ, nenh â nah wĕnhne, Ĭsreĕle ăh iru boh mu.

56. Nenh mi de hwe numâ kre Ijĭpe, nenh Ijĭpewĕ mu nĕ yi, mâ mâ Nyesoa. Nenh Mosĕse kâ Erŏn hĕ, oh nuna dĕnĕ Nyesoa leleda no boh nuna. Nenh tine oh tidedao te ne nedĕ Fero yĕ, Mosĕse nuna yede ăh wore hănh, nenh Erŏn nuna yede ăh wore hănh ne nâ tanh.

57. Nenh Nyesoa hlĭda Mosĕse kâ Erŏn hĕ mâ, â poda no yĕ nâ, Fero mi ahmonh yĕ nâ pomâ, bah nu seyănedĕ te. Nenh bâ yi nĕ ti, beh lele Erŏn bâ po tu ne â bli kwa bro mâ, ko Fero kâ â leyiru hĕ yĕ, nenh ĕh mi sĭdĕ pledemâ.

58. Nenh Mosĕse kâ Erŏn hĕ, oh munade Fero mâ, nenh oh nuna dĕnĕ Nyesoa leleda no boh nuna. Nenh Erŏn podao â tu Fero kâ â leyiru hĕ, yĕ, nenh ĕh plededa sĭdĕ.

59. Nenh Fero dăda â tânh-kâoh, kâ â mânâse-naneoh hĕ, nenh oh podao wa ti bro mâ nâ, nenh eh plededa sĭda ye: nĕma Erŏn ăh tu mlana ne ne wĕ.

60. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, Fero ăh woro yakra ne, nenh â nah wĕnhne bâ bâ Ĭsreĕle ăh iru boh mu. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, bĕh lele Erŏn bâ tedede â tu ni kĕ, nenh ni mi nyĭnâ pledemă. Nenh Erŏn tededa â tu ni kĕ, nenh ni ăh popleyinâ ne nenade Ijĭpe eh plededa nyĭnâ: nenh hnih ăh popleyinâ ne nenade nikba kudi eh koda, nenh ni peda no.

61. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, beh mude Fero mâ, nenh beh lele nâ, bâ bâ na nyebo boh wodĕ â bli. Nenh bâ ye wĕnh, lele nâ, mide â bli pŏde yidimâ. Nenh Erŏn tededade â kwa ni kĕ, nenh pŏde yididao bro kĕ nâ.

62. Nenh Fero dăda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, nenh â poda no yĕ nâ, bah băde Nyesoa bâ hadĕ pŏde bro kĕ, nenh mi Ĭsreĕle ăh iru nâ tĕmâ, oh mu mu. Nenh Mosĕse kâ Erŏn hĕ, oh bădeda Nyesoa ko Fero ăh ta, nenh Nyesoa hadao pŏde. Nĕma tĕ Fero yida pŏde eh muna ne, â yakrada â woro dĭ, nenh â yeda wĕnh bâ tĕda no nâ dĭ.

63. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, lele Erŏn bâ du â tu, nenh bâ hla nĕ bro ăh kâde, nenh kâde mi nonhwe pledemâ. Nenh Erŏn hlada kâde tu, nenh kâde plededa nonhwe, nenh nonhwe yididade Ijĭpe.

64. Nenh mânâsenaneoh poda Fero yĕ nâ, dĕ nĕ nedĕ ĕh mâ Nyesoa ăh giye ăh nunudĕ nonh. Nĕma Fero â te â yakrada â woro dĭ, nenh â yeda wĕnh, bâ tĕda Ĭsreĕle ăh iru boh muna.

65. Nenh Nyesoa dăda Mosĕse, nenh â poda nâ yĕ nâ, mu, beh lele Fero, bâ bâ na nyebo boh mu. Nenh bâ ye nĕ nu, mi foflide poplănde yamâ, nenh eh mu Ijĭpe ăh bro kĕ yidi : nĕma eh nah mude na nyebo nyenh nâ ne.

66. Nenh tĕ Fero yeda wĕnh, foflide poplănde didade, nenh eh yididade bro nĕnonh kĕ. Nenh Fero dăda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, nenh â poda no yĕ nâ, bah băde Nyesoa bâ hadĕ foflide, nenh mi Ĭsreĕle ăh iru nâ tĕmâ, boh mu săkrefaise nu ko Nyesoa mâ kre wanh kudi.

67. Nenh Mosĕse munade, nenh â bădeda Nyesoa ko Fero ăh ta dĭ, nenh Nyesoa hadade foflide, nĕma Fero yakrada â woro, nenh â yeda nyebo nâ tĕ.

68. Nenh Nyesoa tĕdade Mosĕse bâ leleda Fero, bâ bada â nyebo boh muna, tĕ oh na nuna â kwonha. Nenh bâ lele nâ, bâ ye nĕ nu, Nyesoa mi â wudebade kwĕnh fĕ yamâ, nenh eh popleyinâ mu ko.

69. Nĕma Fero yeda no nâ tĕ dĭ. Nenh Nyesoa yada â wudebade kwĕnh fĕ, nenh eh popleyinâ kweda : nĕma Ĭsreĕle ăh iru ăh wudebade yeda ko. Nenh Fero yakrada â woro, nenh â yeda Ĭsreĕle ăh nyebo nâ tĕ.

70. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, boh

yididade pumo kwe nâ, nenh boh kbadade ne Fero yĕ, nenh boh badade ne yeu nâ, nenh eh mi nyebo ăh popleyinâ numâ oh ginh kukwi kâ. Nenh mânâsenaneoh oh kâ nyebo ăh popleyinâ hĕ oh kâda ginh.

71. Nenh Nyesoa yakrada Fero ăh woro, nenh kre â neh tĕda Ĭsreĕle ăh iru nâ. Nenh Nyesoa yada nu-kli hwĕ kre Ijĭpe bro kĕ, nenh ĕh lĕda nyebo kâ wa wudebade hĕ, nenh ĕh gĭdada ti eh popleyinâ eh kâ pidi ktyaunh hĕ: nĕma tĕnĕ Ĭsreĕle ăh iru nenade ĕh yeda nyĭnĕ.

72. Nenh Fero dâda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, nenh â poda no yĕ nâ, ne nu kbŭne kukwi. Nyesoa nâ kbŭne, nĕma kâ na nyebo hĕ, a mâ nyebo kukwi nonh. Eh ho ne: bah băde Nyesoa, bâ hadĕ nukli, nenh mi ahmonh nâ tĕmâ. Nenh Mosĕse poda nâ yĕ nâ, mi Nyesoa bademâ, nĕma ibo nĕ, tĕ kâ nah leyiru hĕ, ah neh pi Nyesoa ăh hwanonh.

73. Nenh tĕ nu-kli wĕdao nâ, hede Fero nuna kbŭne kukwi dĭ: â yakrada â woro, nenh â yeda wĕnh bâ tĕda Ĭsreĕle ăh iru nâ, boh muna, tĕne Nyesoa nuna â leleda bâ nuna.

74. Nenh Nyesoa dăda Mosĕse, nenh â poda nâ yĕ nâ, mude Fero mâ, nenh beh lele nâ, Nyesoa yĕ, bâ tĕ â nyebo nâ boh mu. Nenh bâ ye nĕ nu, midĕ kodia yamâ, eh mude bro nĕnonh mâ yidi, nenh eh de ktyaunh eh popleyinâ ne nu-kli sedĕ, eh mu ne di pĕpĕ wĕ.

75. Nenh Fero ăh nyebo leleda nâ, bâ bâda Ĭsreĕle ăh iru boh muna. Nĕma â yeda wĕnh bâ tĕda no nâ dĭ. Nenh hede kodia dida, eh yididade bro nĕnonh kĕ, nenh eh dida teble ktyaunh eh popleyinâ.

76. Nenh Fero dâda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, nenh â poda no yĕ nâ, ne nu kbŭne kukwi, bah băde Nyesoa wonh donh be dĭ. Nenh Mosĕse munade â bădeda Nyesoa, nenh Nyesoa hadade kodia bro kĕ. Nĕma Nyesoa yakrada Fero ăh woro dĭ, nenh kre â yeda â nyebo nâ tĕ dĭ.

77. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, tedede nah kwa yeu, nenh hedĭ hwĕ midĕ bro mâ dimâ. Nenh Mosĕse tededade â kwa yeu, nenh hedĭ hwĕ kadeda bro kĕ nyĭnăyede tanh, kre nyebwe neh yidoda â baie.

78. Nenh Fero dădeda Mosĕse, â poda nâ yĕ nâ, kâ nah nyebo hĕ bah mu, nenh bah nu dĕnĕ Nyesoa po nâ bah nu, nĕma bah sedĕ ah wudebade.

79. Mosĕse po nâ, ondu, ba kba a wudebade eh popleyinâ ye. Nĕma Nyesoa yakrada Fero ăh woro, ne kre â yeda no nâ tĕ dĭ. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, mi Ijĭpe nyebo ăh tedĕ iru ăh popleyinâ lamâ.

80. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse, bâ leleda Ĭsreĕle ăh iru, wa nyebo biye boh lada blable ăh iru, nenh boh kbanhda eh nyĭnâ wa meya fĕ nâ : nenh tĕ Nyesoa mina Ijĭpe nyebo ăh tedĕ iru lamâ dimâ, nenh bâ yida nyĭnâ Ĭsreĕle ăh iru meya fĕ, â mina ne nâ hi.

81. Nenh Nyesoa nuna dĕnĕ â po nâ, â mina

numâ: â lada Ijĭpe nyebo ăh tedĕ iru, nenh tĕ â yida nyĭnâ Ĭsreĕle ăh iru ăh meya fĕ nâ, hede â hina ne nâ. Nenh tĕ Fero yida dene nede, hede ĕh gĭdada â woro, nenh â tĕda Ĭsreĕle ăh iru nâ, oh muna wa bli. Nenh tĕ oh yida mi, oh kbada Josefe ăh dekrenh tide idi.

LU XIV.

Ĭsreĕle ăh iru oh be Idu Jaunh tiĕ.

1. Nenh tĕ Ĭsreĕle ăh iru wodade Ijĭpe oh munade wanh kudi, nenh tĕ oh kwanena Idu Jaunh mâ nâ, oh nuna kbwe. Nenh Nyesoa leleda no, â po nâ, Fero mi nâ pomâ, wanh ka Ĭsreĕle ăh iru yĕ, nenh â kâ â nyebo hĕ, oh mi ahmonh mâ kwĕmâ. Nĕma ah nah pi hwanonh, kâre Nyesoa mi gedidĕ hwĕ numâ: nenh Ijĭpe nyebo, oh kâ Ĭsreĕle ăh iru hĕ, oh mu nĕ yi mâ mâ Nyesoa, nenh mâ wĕde teble biyĕ ĕh nunuĕ.

2. Nenh tĕ Fero iboda nĕ, Ĭsreĕle ăh iru muna ne, â kâ â nyebo hĕ, oh hlĭhlĭda mâ nâ, dĕ amu bâĕ Ĭsreĕle ăh iru oh muĕ? Hede Fero kâ â nyebo hĕ, oh kwĕda Ĭsreĕle ăh iru mâ, oh kbada soya kâ tyăreŏte peplănde hĕ tide idi.

3. Nenh Nyesoa yakrada Fero ăh woro, â kwĕda Ĭsreĕle ăh iru mâ, nenh â yĕdedao no kĕ kre Idu

Jaunh winhyĕ. Nenh tĕ Fero kâ â nyebo hĕ kwanena no mâ nâ, Ĭsreĕle ăh iru dudao oh yi yĕ, nenh oh yida Ijĭpe-wĕ, oh yida no mâ nâ wĕ; nenh oh pida hwanonh baka, oh weda Nyesoa nâ.

4. Nenh oh poda Mosĕse yĕ nâ, ple wudedi yede Ijĭpe ne ko amo mâ, nĕ ĕh ka ne, mâh yadĕ amo wanh wudi ba kodedĕ? Dĕĕ mâh hade amo Ijĭpe? Tĕ a nenade Ijĭpe, a yeda monh lele, nĕ mâ, nah hadade amo Ijĭpe?

5. Nenh Mosĕse poda nyebo yĕ nâ, ah nah pi hwanonh; ah mi nĕ yimâ dĕnĕ Nyesoa mi numâ nyĭnăyedo nâ ne. Ijĭpewĕ, hono ah yiode, ah nah yiwa no ne dĭ idukau. Nyesoa mio ah ta hwânhmâ, nenh ah mu ah kbwe nu.

6. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, dĕ ĕh ka, mâh weĕ mo mâ dĭ? Beh lele Ĭsreĕle ăh iru boh bio wa tide idi, boh mu. Nenh du nah tu yĕ, nenh beh tedede nah kwa idu kĕ, nenh beh gră ne. Nenh Ĭsreĕle ăh iru mi mĕma bro kĕ nămâ kre idu ăh heidi, oh mu nĕ tiĕ bĕ.

7. Nenh Mosĕse tededade â kwa idu kĕ, nenh Nyesoa nuna idu, ĕh munena lĭ nâ tâyedo nânonh ăh popleyinâ bĭyo, â nuna idu mĕma bro mâ, nenh idu grĕeda. Nenh Ĭsreĕle ăh iru năna mĕma bro kĕ, kre idu heidi, nenh ni hada kbinh ko wa dida swenh mâ kâ wa komla swenh mâ hĕ, nenh Ĭsreĕle ăh iru oh bĕda nĕ tiĕ.

8. Nenh Ijĭpewĕ kwĕda no mâ, nenh tĕ oh nenade

idu ăh heidi tiĕ, Nyesoa leleda Mosĕse, â po nâ, beh tedede nah kwa idu kĕ, nenh ni mi no lu kamâ. Nenh Mosĕse tededade â kwa idu kĕ, nenh idu muna lĭ, ĕh kada Ijĭpewĕ nononh lu.

9. Nenh Fero yini, â nyebo yini, â soya yini, eh kâ ă tyăreŏte ăh popleyinâ hĕ yini, eh seda ni wĕ, wa dâ te donh yeda wo, nĕma Ĭsreĕle ăh iru năna mĕma bro kĕ, kre idu heidi oh muna.

10. Kre Nyesoa nuna, â hada Ĭsreĕle ăh iru Ijĭpe wĕ kwa; nenh Ĭsreĕle ăh iru yidao Ijĭpewĕ ăh kooh kwi idu winhyĕ.

11. Nenh tĕ Ĭsreĕle ăh iru yida dĕ hwĕ ne Nyesoa nuna Ijĭpewĕ mâ, hede oh pida Nyesoa ăh hwanonh, nenh wa wore blida Nyesoa ăh winh kwa.

12. Nenh Mosĕse kâ Ĭsreĕle ăh iru hĕ, blededa Nyesoa wora mâ, oh po nâ, Nyesoa ha amo, Nyesoa â wĕ te yĕ, nenh â nâ kbŭne baka. Nyesoa wa amo ne, nenh â la a nyănhoh. Nyesoa bâ numa-a a kĭnh goto. Ba nowăne Nyesoa, nenh ba nu teble ăh popleyinâ ne â lele amo ba nu.

LU XV.

Ĭsreĕle ăh iru, oh nede wanh kudi.

1. Nenh Mosĕse duda Ĭsreĕle ăh iru Idu Jaunh winhyĕ, nenh oh nănenade wanh wudi nyĭnăyede tanh kre oh yeda nĕna ni yi.

2. Nenh tĕ oh nyĭnĕnao tĕdĕ nĕ ĕh nyene mâna Mera, kre oh yidao ni, nĕma ĕh krada wunâ, nenh kre oh neh nana nĕ.

3. Nenh Ĭsreĕle ăh iru plĕda Mosĕse mâ, oh po nâ, dĕ a mie namâĕo? Nenh Mosĕse weda Nyesoa mâ, nenh Nyesoa tâdeda nâ tu te, nenh Mosĕse podade tu nânonh ni mâ, nenh hede ni nâna wunâ.

4. Nenh oh wodade Mera, oh didade tĕdĕ ĕh nyene mâna Ilĭm, nenh oh hinao wenh dĭ. Nenh oh wodade Ilĭm, oh didade wanh ăh wa be mâ, ĕh nyene mâna Sĭn.

5. Nenh oh plĕda Mosĕse mâ dĭ, kâre oh yeda frâ kâ boh dida nĕ; oh po nâ, a wore yĕ ba kodedade Ijĭpe! Ple yadĕ amo wanh wudi, kanonh mudĕ amo ladĕ?

6. Nenh hede Nyesoa yadade pede bro mâ, ĕh wodade yeu ko no mâ, boh muna nĕ di. Pede nĕnonh oh dadeda nĕ măna. Nenh Nyesoa nuna nĭblĕ eh dida no mâ, oh krĕda ne, oh dida ne ye. Nenh pede nĕ Nyesoa yadade no mâ, oh dĭda ne yede ăh wore sŏnh ple oh nyĭnĕnade wa bli.

7. Nenh Ĭsreĕle ăh iru wodade Sĭn, oh munade tĕdĕ te, ĕh nyene mâna Rĕfedĭm. Nenh krenonh ni yedade ne. Nenh â bliwĕ plĕda Mosĕse mâ dĭ, oh poda nâ yĕ nâ, hnyi amo ni ba naĕ! Nenh Mosĕse poda no yĕ nâ, dĕ ĕh ka, ah plĕĕ mo mâ dĭ? dĕ ĕh ka, ah tĕĕ Nyesoa dĭ?

8. Nenh â nyebo poda nâ yĕ nâ, dĕ ĕh ka, mâh

yaĕdĕ amo wanh kudi, beh ladedĕ amo, a iru yini, nenh a wudebade yini dĭ? Nenh Mosĕse weda Nyesoa mâ, â po nâ, dĕ be nuĕ? Nyebo nononh oh idĕ na lela!

9. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, du nah tu, nenh mude nyebo nya, nenh beh hla siâ tu, nenh ni mi siâ nânonh kudi womâ. Nenh Mosĕse nuna dĕnĕ Nyesoa leleda nâ bâ nuna, nenh hanh ni ăh dĕ peplănde wodade siâ nânonh kudi. Nenh Ĭsreĕle ăh iru ăh popleyinâ yida nĕ, Nyesoa nenao no mâ.

10. Nenh kĭnh te donh, â nyene mâna Ămelĕke, nânonh â hwânhna Ĭsreĕle ăh iru mâ. Nenh Mosĕse leleda Jŏsua, bâ duda nyebo, nenh boh hwânhna Ămelĕke mâ. Nenh Mosĕse yini, Erŏn yini, nenh Hŭr yini, nononh oh munade tebwe pedu lu. Nenh kre ĕh nena tĕ Jŏsua yida Ămelĕke mâ hwânh, Mosĕse bâ duda ă swenh yĕ, nenh Jŏsua duda Ămelĕke ne, nenh bâ poda swenh honânh, nenh Ămelĕke duda Jŏsua ne.

11. Nenh kre ĕh nena tĕ Mosĕse ăh swenh wĕda yĕ, hede Erŏn kâ Hŭr hĕ blida ne kwa, eh neh teda honânh bi. Kre oh nuna, â swenh ăh biblĕ, wĕnh bida ni. Nenh Jŏsua duda Ămelĕke.

12. Nenh kre ĕh nena tĕ Mosĕse ăh boâ Jĕtro wânhna de hwe ne Nyesoa nuna Mosĕse kâ Ĭsreĕle ăh iru hĕ mâ, hede â duda Mosĕse ăh nyĭnĕ kâ â iru sŏnh hĕ, nenh oh munade Mosĕse mâ kre wanh kudi.

13. Nenh Mosĕse ăh plâ bleda, ĕh mâ, bâ yida â

nyĭnĕ kâ â iru hĕ, â boâyini, nenh â kbadade no â dăro-kai biyo : nenh â leleda Jĕtro teble ăh popleyinâ ne Nyesoa nuna nâ mâ, kâ Ĭsreeĕle ăh iru hĕ. Nenh Jĕtro hinade wenh, â munade â bli.

14. Nenh Ĭsreĕle ăh iru wodade Rĕfedĭm, nenh oh munade wanh ăh wa, ĕh nyene mâna Sainai. Nenh Nyesoa dădade Mosĕse tebwe lu, nenh Mosĕse munade Nyesoa mâ kre tebwe lu. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, beh lele Ĭsreĕle ăh iru, oh yida dene ne nuna Ijĭpewĕ mâ, nenh hăne ne nunade wa Ijĭpe ăh heha ne. Nenh boh yi na winh ni, nenh mi no dako hwĕ mâ numâ.

15. Nenh Mosĕse muna, nenh â dăda Ĭsreĕle ăh iru ăh nyekbade ăh popleyinâ, nenh â leleda no tene Nyesoa leleda nâ. Nenh nyebo ăh popleyinâ poda nă, dene eh popleyinâ ne Nyesoa lele amo ba nu, a mi ne numâ.

16. Nenh winh ăh popleyinâ ne Ĭsreĕle ăh iru tuda, Mosĕse kbadade ne Nyesoa mâ. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, mide ahmonh dimâ, kre nukpanh idikbobo nyenh, nenh tĕ mi monh mâ hlĭmâ, Ĭsreĕle ăh iru mu nĕ yi, tĕ oh na po nah winh hanhte kĕ, ti biyĕ nâ.

17. Nenh Nyesoa dăda Mosĕse kâ Erŏn hĕ, nenh oh tae sŏnh nononh, oh munade tebwe lu ; nĕma nyebo be ăh popleyinâ oh nenade tebwe honănh. Nenh tebwe ăh lu bida tâ, nenh yeu peda yi nâ, nenh tĕnh mogmwĕnhna nâ.

18. Nenh Nyesoa hnyina Mosĕse mwĕnh pu, tĕ â na hnyina ne Ĭsreĕle ăh iru. Nenh Nyesoa tuda winh ne nede, â po nâ, Mâ teĕ Nyesoa nâ hadade ahmonh Ijĭpe.

19. Nah kâ Nyesoa te, nĕma mo donh nonh.

20. Nah nu ponhpa kusebwe ko dui ăh ta. Nah nu dĕ, ĕh nah wo dĕnĕ nede yeu yĕ, nenh nah nu dĕ, ĕh nah wo dĕnĕ nedĕ bro mâ yĕ, nenh nah nu dĕ, ĕh nah wo dĕnĕ nede ni mâ yĕ, bro biyo; nah wa nah lu nâ ko ne mâ, nenh nah bede ne mâ nâ ye: kâre mâ nâ teĕ nah Kââ Nyesoa, mâ ktyakâ Nyesoa, nenh buno ne nyănh mo, miwa ĕh kjidida wa iru ăh iru ăh iru mâ numâ, nenh nyono oh nowăne mo, oh ti na tete yimâ, mi no wore mâ nâ pomâ, banh oh nu nyebo ăh hubwi hmnh ăh kbudi kbudi.

21. Nah du Nyesoa ăh nyene yĕ putu putuka; kâre Nyesoa mi nĕ te krenh dădemă, nyâ bâ du â nyene yĕ putuputuka.

22. Săbăte ăh nyĭnăyedo bĕh nedĕ monh kudi, nenh kre monh mâ, bĕh kâo gne. Nyĭnăyede hmnhledonh, beh nune nah lo ăh popleyinâ, ne kâ die numâ. Nĕma nyĭnăyede hmnhlesŏnh ăh nyĭnăyedo, nĕ mâ nah Kââ Nyesoa ăh săbăte. Nah nuĕ lo te dĭ, ko nĕ idi, yini, nah nyebĕ yu yini, nah nyĭnĕ yu yini, nah nyebĕ nyebairo yini, nah nyĭnĕ nyebairo yini, nah wudebade yini, nenh nah dabĕ nâ nede bli kai biyo, ye. Kâre Nyesoa nunena yeu, bro yini, idu

yini, nenh teble ăh popleyinâ ne nede ne mâ yini, nyĭnăyede hmnhledonh idi, nenh nyĭnăyede hmnhlesŏnh ăh nyĭnăyedo â wudeda. Nĕ ĕh ka, Nyesoa blĕseda nyĭnăyede hmnhlesŏnh ăh nyĭnăyedo, nenh â kâda gne.

23. Beh tuo buo kâ de hĕ, tĕ na hinde wenh peplănde bro mâ, hĕnĕ Nyesoa hnyi monh.

24. Nah la nyâ.

25. Nah pa nĭmle.

26. Nah yidi.

27. Nah po baie se kĕ.

28. Nah sĭdĕde nyebwe te ăh kai, nah sĭdĕde nyebwe te ăh nyĭnĕ, banh â nyebĕ nyebairo, banh â nyĭnĕ nyebairo, banh â blli, banh â kăsera, banh dĕ te nĕ baie kâĕ.

LU XVI.

Erŏn ăh blli ăh yu ăh te.

1. Tĕ Mosĕse kâ Jŏsua hĕ munade Nyesoa mâ kre tebwe lu, oh hinade tâyede ăh wore sŏnh kâ nyĭnăyede ăh wore sŏnh hĕ.

2. Nenh tĕ nyebo yida nĕ, nĕ mâ, Mosĕse honanenade tebwe lu, oh popleyinâ munade Erŏn mâ, oh poda nâ yĕ nâ, poede amo gĭdĕ, ĕh mu amo năne,

ĕmo Mosĕse, hânâ â dudade amo Ijĭpe, a ye ibo be tĕnĕ â mu ne.

3. Nenh Erŏn poda no yĕ nâ, bah ya ah noenh bâ ăh popleyinâ. Nenh oh kbadade ne nâ mâ wĕ. Nenh Erŏn duda noenh bâ nenonh, nenh â worada gĭdĕ ko no mâ. Gĭdĕ nĕnonh eh woda blli yu yĕ.

4. Nenh kre Erŏn nuna, â poda no yĕ nâ, ah gĭdĕ nâ dudade ahmonh Ijĭpe, nânâ nedĕ. Nenh kre Ĭsreĕle ăh iru nuna, oh pinhna gĭdĕ nĕnonh dibade. Nenh tĕ oh wĕda dibade ăh didiĕ mâ, oh duda yĕ, nenh oh nina sĭnonh.

5. Nenh tĕ Nyesoa yida wa dĕ nĕ oh nina, â poda Mosĕse yĕ nâ, te honânh, kâre nah nyebo, hono ne hadade Ijĭpe, oh nu kbŭne kukwi, oh nu blli yu ăh kusebwe, nenh oh bede nĕ mâ nâ.

6. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, pede no yero nonh baka, nenh mi no kjidida mâ numâ. Nenh Mosĕse bădeda Nyesoa, nenh â poda nâ yĕ nâ, nah nu no kjidida mâ.

7. Nenh Mosĕse teda honânh, nenh tĕ â kwanena nyebo mâ nâ, â yida blli yu, nenh nyebo yideda nĕ yĕ. Nenh Mosĕse pededa no yero nonh baka, nenh â duda blli yu ăh kusebwe nĕnonh, â poda nĕ tâ, nenh hede â wada nĕ, â duda nĕ, ĕh nuna pubwi, nenh pubwi nĕnonh, â poda nĕ ni mâ, nenh â nuna Ĭsreĕle ăh iru oh nana nĕ.

8. Nenh Mosĕse plĕda Erŏn mâ baka ; nenh â dudao â winh, â poda nâ, nyono oh nedĕ Nyesoa wa

mâ, boh bididĕ mo mâ. Nenh oh bididade nâ mâ. Kre â nuna, â poda no yĕ nâ dĭ, ah popleyinâ nonh ah nedĕ Nyesoa ăh wa mâ, bah du ah pliya nâ, nenh bah la ah bebuno oh wora Nyesoa ăh tete. Nenh oh lada nyebo ăh do peplănde. Nenh hede Mosĕse munade tebwe lu dĭ, nenh â bădeda Nyesoa ko no mâ.

9. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse, â po nâ, du na nyebo ăh popleyinâ, nenh bah mude bro nĕ ĕh te leleda Ebrehăm, Aisăke yini, nenh Jekobo yini, mina wa iru hnyimâ kĕ.

10. Nenh Mosĕse tedade honânh dĭ, nenh â padade tăbanekĕl biyo, nenh Nyesoa hlĭda nâ mâ. Nenh nyebo ăh popleyinâ yida nĕ. Nenh Mosĕse poda Nyesoa yĕ nâ, kwĕ amo mâ, ba mude bro nĕnonh kĕ.

11. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, mi ahmonh mâ kwĕmâ, nenh mide nyono nedĕ bro nĕnonh kĕ hamâ, nenh be mu bro nĕnonh ăh iru hnyi.

12. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse bâ hĭdeda Ĭsreĕle ăh iru ăh popleyinâ. Nenh Mosĕse nuna nĕ, nenh oh nuna nyebo poplănde. Nenh hede Ĭsreĕle ăh iru wodade Sainai, nenh oh munade Hăzerŏte. Nenh oh wodade Hăzerŏte, nenh oh munade Perăne ăh wanh kudi.

LU XVII.

Sĕbawedebo.

1. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse, bâ tĕdade sĕbawedebo, boh muna Kenăne ăh bro yi, nenh boh kbĕnhdeda nĕ. Â leleda nâ, nyono â minade tĕmâ, bâ hada no tibwi nâ.

2. Nenh Zăkŭ ăh yu, Shămua, â peda Ruběne, ăh tibwa; nenh Hŏre ăh yu Sefăte, â peda Sĭmyŏne ăh tibwa; nenh Jefŭna ăh yu Kelĕbe, â peda Juda ăh tibwa; nenh Josefe ăh yu Igăle, â peda Ĭseka ăh tibwa; nenh Nŭne ăh yu Osea, â peda Ifrĕm ăh tibwa;

3. Nenh Rafu ăh yu Pălte, â peda Bĕnjemĭn ăh tibwa; nenh Sodi ăh yu Gădiĕl, â peda Zĕbyulŏn ăh tibwa; nenh Susi ăh yu Găde, â peda Josefe ăh tibwa; nenh Gĕmale ăh yu Ămiĕl, â peda Dăne ăh tibwa; nenh Maikĕle ăh yu Setŭr, â peda Ăsŭ ăh tibwa; nenh Vŏpse ăh yu Năbe, â peda Năptele ăh tibwa; nenh Măke ăh yu Gyuĕle â peda Găde ăh tibwa.

4. Nyebo no nedĕ, nononh Mosĕse tĕdade boh muna Kenăne ăh bro yi.

5. Nenh â leleda no, boh muna bro yimâ, boh kbĕnhdeda nĕ hanhka, be ĕh nânâyinâ, be ĕh nyĭnĕyinâ; nenh boh kbĕnhdeda ĕh nyebo ye, be oh hoda ne, be oh yeda ho, be oh nena kbenh, be oh yeda kbenh ne; nenh â leleda no ye, boh yada bro nĕnonh ăh ti ăh bui te.

6. Nenh nyebo no Mosĕse hlada, oh muna, nenh

oh yida bro nenonh, ĕh kâ nyebo no oh tinao nĕ kĕ ye. Nenh nyĭnăyede ăh wore sŏnh ăh wĕda, hede oh dida kedĭ, nenh oh yada bro nĕnonh ăh ti ăh bui te tideyĕ idi.

7. Nenh tĕ oh dida kedĭ, bui ne oh yada, oh tededa ne Ĭsrĕle ăh iru yĕ nâ. Nenh oh leleda no, oh po nâ, bro nĕnonh, ĕh mâ hanh bro, nĕma nyebo no tinde, oh boa ne, nenh oh ne kbenh.

8. Nenh Kelĕbe nânonh, â nuna nyebo, oh nuna kbwe, nenh â poda no yĕ nâ, bah di, ba muo no ha donhdonh, kâre a wĕde wa hehao.

9. Nĕma nyebo be, no kâ nâ hĕ no muna, oh hlĭda, oh po nâ, a yede nĕ wĕ ba hao no, kâre nyono oh nede bro nânonh kudi, oh ne kbenh oh hio amo. Nenh oh leleda Ĭsreĕle ăh iru, oh po nâ, nyono oh nede bro nânonh kudi, oh boa kbwĭ, oh hio amo; a ne hwŏnh kodia yĕ ko no mâ.

10. Nenh tĕ oh wânhna te ne nedĕ, nyebo ăh popleyinâ weda tâyedo nĕnonh biyo; nenh oh plĕda Mosĕse kâ Erŏn hĕ mâ, oh po nâ, a wore yĕ, ba kodedade Ijĭpe.

11. Nenh dĕ ĕh ka, Nyesoa yaĕdĕ amo bro nĕnonh kĕ, nyebo nononh boh mu amo la dĭ? Nenh oh hlĕda Ijĭpe ăh kedĭ mumu te.

12. Nenh tĕ oh wânhna te ne nedĕ, Kelĕbe ka Jŏsua hĕ oh kĕnana wa raure, nenh oh hlĭda, oh po nâ, Kenăne ăh bro, ĕh mâ hanh bro nonh. Nenh Nyesoa bâ nowăne amo, nenh â mide amo bro nâ-

nonh kĕ kbamâ; nenh â mu amo nĕ mâ hnyi. Ah nah pi hwanonh, kâre Nyesoa nedĕ amo mâ.

13. Nĕma nyebo ăh popleyinâ oh idada Kelĕbe kâ Jŏsua hĕ ăh lela. Nenh kre ĕh nena, ple Nyesoa hlĭda Mosĕse mâ, â po nâ, mi nyono nedĕ lamâ.

14. Nĕma Mosĕse badeda Nyesoa ko wa ta, â hlĭda Nyesoa mâ, â po nâ, ne la nyono nedĕ, nenh hede nyebo ăh popleyinâ mi nă pomâ, Nyesoa yede nĕ wĕ, bâ kbade â nyebo wa bro kĕ, nĕ ĕh ka, wanh wudi nonh â lĕdĕde no.

15. Nenh Nyesoa po nâ, hanhtenonh: nah la no ne: nĕma nyono oh plĕ monh mâ, wa baie te donh â nah mude bro nĕnonh kĕ, ne oh midĕ wanh wudi kodemâ.

16. Nĕma Kelĕbe kâ Jŏsua hĕ, hono yeda monh mâ plĕ, nononh mi bro nĕnonh yimâ: nenh wa iru ăh popleyinâ, hono yeda monh mâ plĕ, nononh mi nĕ yimâ. Nenh tĕ Mosĕse leleda nyebo te ne nedĕ, hede oh weda ne baka.

LU XVIII.

Kora, Detăne, nenh Ebairăm yini, ăh te nonh.

1. Nyebo tanh, no mâ Kora, nenh Detăne yini, nenh Ebairăm yini, nononh gĭdada nĕ, boh nuna Mosĕse kâ Erŏn hĕ blidi mâ.

2. Nenh oh dăda nyebo ăh do poplănde, oh kwĕda

no mâ, nenh oh muna Mosĕse mâ, oh poda nâ yĕ nâ, ahmu Livai ăh iru no nedĕ, ah boaĕ ahdui ăh te yi baka. Nenh Mosĕse poda no yĕ nâ, Nyesoa mi ahmonh tâdemâ, nyânâ â hade, ne â kâ. Dĕnĕ ah nu, bĕh nu kbŭne kukwi, nenh bro ga wunâ, ĕh mu ahmonh mla.

3. Nenh tĕ Mosĕse wĕda wa mâ hlĭhlĭ mâ, hede bro gada wunâ, nenh ĕh mlana no pĕpĕ wĕ, nenh oh koda. Nenh hede nyebo ăh popleyinâ yida nĕ, Nyesoa nenao Mosĕse mâ.

4. Nenh worĕworĕ, nyebo peplănde plĕda Mosĕse mâ dĭ, oh poda nâ yĕ nâ, la nyebo peplănde putu-putuka.

5. Nenh tĕ oh tuda te ne nedĕ, Nyesoa pededa no yero nâ, nenh â podade no kĕkra hwĕ nyenh. Nenh eh lada nyebo ăh do peplănde dĭ. Nenh nyebo ăh popleyinâ yida nĕ, Nyesoa nenao Mosĕse mâ.

6. Nenh Ĭsreĕle ăh iru ăh popleyinâ didade Sĭn ăh wanh kudi, oh nyĭnĕnao orânh te mâ, ĕh nyene mâna Kedĕse.

7. Nenh ni yedade Sĭn ăh wanh kudi ne. Nenh nyebo ăh popleyinâ plĕda Mosĕse kâ Erŏn hĕ mâ, kâre ne-na ni yedade ăh ta. Nenh oh poda no yĕ nâ, dĕ ĕh ka, ahmu yaĕdĕ amo wanh nĕ nedĕ kudi?

8. Nenh Mosĕse kâ Erŏn hĕ, oh poda wa yibwi huru nâ. Nenh Nyesoa poda Mosĕse yĕ nâ, du tu yĕ, nenh kâ Erŏn hĕ bah dă nyebo ăh popleyinâ, nenh bah hlĭ siâ mâ, nenh ĕh mi ahmonh ni hnyimâ.

9. Nenh Mosĕse duda tu, nenh â hlada nĕ siâ wenh sŏnh, nenh ni peplănde wodade siâ nânonh kudi. Nenh nyebo ăh popleyinâ kâ oh wudebade hĕ nana ni ĕh dĕ peplănde.

10. Nenh Nyesoa poda Mosĕse kâ Erŏn hĕ yero nâ, kâre oh hlada siâ tu ăh ta, nenh â leleda no, oh nah nyĭnenade Kenăne.

11. Nenh Mosĕse tĕdade nyebo Idŏm ăh kĭnh mâ, boh yedada nâ, bâ bâda Ĭsreĕle ăh iru boh bĕda â bro tiĕ: nĕma Idŏm ăh kĭnh yĕ, â yeda wĕnh.

12. Nenh hede Ĭsreĕle ăh iru kbada tide be, nenh oh munade tedĕ donh, ĕh nyene mâna Hâ. Nenh Erŏn kodedao tebwe nânonh lu, nenh nyebo ăh popleyinâ tudeda â dimu wenh peplănde.

13. Nenh kĭnh te donh, â nyene mâna Erăde, tĕ â wânhna Ĭsreĕle ăh iru oh didade, â kâ â nyebo hĕ, oh muna no mâ hwânhmâ: nĕma Ĭsreĕle ăh iru duda no ne.

14. Nenh Ĭsreĕle ăh iru wodao Hâ, nenh oh muna. Nenh tĕ oh yida mi, oh plĕda Nyesoa kâ Mosĕse hĕ mâ dĭ, oh po nâ, dĕ ahmu dudade amo Ijĭpe ba kodedĕ wanh nĕ nedĕ kudi? kâre a ye ni kâ ba na nĕ dĭ.

15. Nenh Nyesoa tedade no sĭda nyenh, nenh sĭda mlina no nâ, nenh hede nyebo didade Mosĕse mâ, nenh oh po nâ, a nu kbŭne kukwi, beh bădе Nyesoa bâ hadĕ amo sĭda mâ. Nenh Mosĕse bădeda Nyesoa ko nyebo ăh ta.

16. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse bâ nuna seni

sidĕ, nenh bâ kâdade nĕ tu ăh meanh. Nenh Mosĕse nuna nĕ. Nenh nyono sĭda mlina nâ boh tadao seni sĭdĕ nĕnonh mâ nâ, nenh oh woda konâ; nĕma nyono oh po nâ, oh neh tadao nĕ mâ nâ, oh kweda ne.

17. Nenh Ĭsreĕle ăh iru kâ Ămŏraitebo hĕ, oh hwânhna, nenh Ĭsreĕle ăh iru duda no, nenh oh kbada wa bro ăh popleyinâ. Nenh Ĭsreĕle ăh iru muna-mu, nenh oh yĕda Pĭsga ăh tebwe.

LU XIX.

Belăme kâ Belâke hĕ ăh te nonh.

1. Nenh Ĭsreĕle ăh iru muna-mu, nenh oh didade bro te, ĕh nyene mâna Moăbe. Nenh oh kwanena orânh te donh, ĕh nyene mâna Jĕreko.

2. Nenh Belăke mâna kĭnh kre bro nĕnonh kudi, nenh Moâbe ăh nyebo pida hwanonh, kâre tĕ Ĭsreĕle ăh iru oh hoda baka ăh ta.

3. Nenh kre kĭnh Belăke nuna, â hada nyebo be yĕ, â tĕdade no nyebwe te, â nyene mâna Belăme mâ, â po nâ, bâ dida Ĭsreĕle ăh iru gĭdidi ko nâ mâ.

4. Belăke â woro yĕ, Belăme bâ blĕseda nyebwe, nenh â kâda krubwe, nenh bâ gĭdidida nyâ, nenh â kâda kĭdĕ. Nenh kre ĕh nena, nyono munade Belăme mâ, oh kbada hanh teble boh hnyina nâ.

5. Nenh Belăme poda nyo nononh yĕ nâ, bah pĕdĕ tâyedo nĕnonh, nenh nyĭnă mia nyămâ mi ahmonh

lelemâ dĕnĕ Nyesoa mi mo lelemâ. Nenh oh pĕdade tâyedo nânonh biyo.

6. Nenh Nyesoa didade Belăme mâ, nenh â po nâ, nyono neĕdĕ monh mâ? Belăme poda Nyesoa yĕ nâ, Belăke nâ mâ Moăbe ăh kĭnh, â tĕdĕ no mo mâ, nânonh â po nâ, be di, be gĭdidi Ĭsreĕle ăh iru ko nâ mâ. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nah kwĕ no mâ, nenh nah gĭdidi Ĭsreĕle ăh iru ye, kâre mâ nâ blĕse no.

7. Nenh Belăme duda yĕ nyĭnăiru, nenh â poda Belăke ăh nyebo yĕ nâ, bah mu ah bli kedĭ, Nyesoa ye wĕnh be kwĕ monh mâ.

8. Nenh nyebo nononh, oh munade Belăke mâ kedĭ, oh leleda nâ, oh po nâ, Belăme ye wĕnh bâ didĕ. Nenh Belăke tĕdade Belăme nyebo te mâ dĭ, nenh oh poda nâ yĕ nâ, Belăke nâ tĕdĕ amo dĭ, â po nâ, beh dide nâ mâ. Ne wĕnh, â po nâ, â mi monh nyebwe hwĕ numâ, nenh, be dĕ be, ne lele nâ bâ nu monh mâ, nenh â nu nĕ ne.

9. Nenh Belăme poda no yĕ nâ, banh Belăke hnyi mo seni kâ sĭlva wuldi hĕ, hĕnĕ ĕh mide â kai yidimâ, nah tane dĕnĕ Nyesoa po nâ be nu kĕ ne, nĕ mâ be nu dĕ kuku, ke hanh dĕ.

10. Nĕma bah nedĕ mo mâ tâyedo nĕnonh biyo, nenh be mu nĕ yi, tene Nyesoa mi mo lelemâ. Nenh tĕ nyĭnă nyăna, Belăme duda yĕ, nenh â poda kăsera podo kĕ, nenh â kwĕda nyebo nononh mâ.

11. Nenh Nyesoa pededa nâ yero nâ, kâre â kwĕda no mâ ăh ta. Nenh tĕ â yida mi, Nyesoa ăh enje

nyĭnanao tide idi, â blida pliyĕ kwa. Nenh tĕ kăsera yida nâ â wodao tide idi, nenh Belăme bida kăsera bâ nuna nâ bâ bidao tide idi dĭ.

12. Nĕma enje â te, â nyĭnenao tide idi, nenh kbinh nenenao Belăme ăh wae sŏnh mâ nâ. Nenh Belăme bida kăsera, nenh kăsera năneno nâ kbinh yi, nenh Belăme bida nâ dĭ.

13. Nenh kre ĕh nenao tĕ kăsera yidao enje tide idi, hede â pida hwanonh baka, nenh â pina adui bro mâ. Nenh Belăme pededa nâ yero nâ, nenh â bideda nâ tu.

14. Nenh kre ĕh nena, Nyesoa nuna kăsera â hlĭda, nenh kăsera poda Belăme yĕ nâ, dĕ nuĕ monh, ne bide mo wenh tanh? Nenh Belăme poda kăsera yĕ nâ, kâre khăde mo ne ăh ta, ne kâĕ pliyĕ, ne laĕ monh ne.

15. Nenh kăsera poda Belăme yĕ nâ, ye nah kăsera, ne bi kĕ nâ ti biyĕ? Ple nuna nĕ ne? Belăme po nâ, ondu. Nenh hede Nyesoa krada Belăme ăh yi yĕ, nenh â yida enje, â nyĭnanao tide idi. Nenh tĕ â yida nâ, hede â poda â yibwa huru.

16. Nenh enje poda nâ yĕ nâ, dĕ ĕh ka, măh bidiĕ kăsera wenh tanh? Nenh Belăme poda enje yĕ nâ, ne nu kbŭne kukwi, dĕ ne ni, ne po nâ, ye nĕ nowăne, nenh mu lĭ mu.

17. Nenh enje poda Belăme yĕ nâ, beh kwĕ no mâ, nĕma winh ne mi monh lelemâ, ne beh lele no. Nenh hede Belăme kwĕda nyebo nononh mâ.

18. Nenh tĕ Belăke wânhna ne, Belăme didade, â muna nâ nya mwainemâ, nenh tĕ Belăke yida nâ, â poda nâ yĕ nâ, dĕ ĕh ka, măh yedade mo mâ di? Ye nĕ ibo, ne wĕde be nu monh nye hwĕ mâ ne?

19. Nenh Belăme poda nâ yĕ nâ, di ne, nĕma yede nĕ wĕ be lele monh te de, ko dui ăh ta. Nĕma tene Nyesoa mi mo lelemâ, nenonh mi tumâ.

20. Nenh Belăme poda Belăke yĕ nâ, poe mo âlta hmnhlesŏnh, nenh beh ya mo bllĕ be hmnhlesŏnh kâ blăble be hmnhlesŏnh hĕ. Nenh Belăme kâ Belăke hĕ, oh podao bllibeyâ kâ blăblebeyâ hĕ âlta kĕ.

21. Nenh Belăme leleda Belăke bâ nenade, nenh bâ muna Nyesoa nâ yeda, tene bâ leleda Belăke. Nenh Belăke nenao, Belăme muna. Nenh Nyesoa leleda Belăme te ne bâ leleda Belăke.

22. Nenh Belăme dida lĭ ko Belăke kâ â nyebo hwĕ hĕ mâ, nenh â poda no yĕ nâ, hăne mie nyono Nyesoa blĕse, wa gĭdidida numâ? Â po nâ, nyâ wĕde bâ hĭde Ĭsreĕle ăh iru tine oh tini?

23. Nenh Belăke poda Belăme yĕ nâ, dĕnĕ nue mo mâ ye? Ĕmo dăda monh beh gĭdidide na nyĕnhoh, nenh ne blĕse no. Nenh Belăme poda nâ yĕ nâ, be hlĭ winh ne Nyesoa lele mo.

24. Nenh Belăke kbadao Belăme tĕdĕ be, nenh â tâdeda nâ Ĭsreĕle ăh iru, nenh â po nâ, gĭdidi no ko mo mâ.

25. Nenh Belăme leleda Belăke kâ â nvebo hwe

hĕ, boh nenade, tĕ â mina Nyesoa nâ yedamâ tene bâ leleda no.

26. Nenh Nyesoa didao Belăme mâ, nenh â po nâ, mu Belâke kâ nyebo hwe hĕ lele, Nyesoa ye nyebwe bâ nu se, nenh â ye tu-nyebwe ăh nyebĕ yu, bâ hie â woro mâ.

27. Ple tene â tuda, â nah nu nĕ ne? Nyesoa neo Ĭsreĕlbo mâ. Nyesoa blĕse no ne, nenh nah gĭdidi no ne. Nenh Belăke bida yero, nenh â poda Belăme yĕ nâ, ne po nâ nah gĭdidi no ne, nenh nah blĕseĕ no ye.

28. Nenh Belăke kbadao Belăme tĕdĕ be, nenh â leleda nâ bâ gĭdididade Ĭsreĕlbo ko nâ mâ. Nenh Belăme kweda nâ mâ, nĕma â blĕseda Ĭsreĕlbo dĭ.

29. Nenh tĕ Belăke yida nĕ, Belâme yeda Ĭsreĕlbo gĭdidi, hede â pededa nâ yero nâ baka. Nenh â nuna nâ â muna â bli.

LU XX.

1. Nenh kre Nyesoa nuna, â leleda Mosĕse kâ Ĕlieza hĕ boh hĭdeda Ĭsreĕlbo, nenh oh hoda baka. Nĕma tĕ oh muna no hĭde mâ, oh yida nĕ, nyono oh popleyinâ oh wodâde Ijĭpe, oh koda ne, Kelĕbe kâ Jŏsua hĕ no donh nena konâ.

2. Nenh Nyesoa leleda no hăne ne bro nĕ oh mina kbamâ boh nuna ĕh gegră. Nenh Nyesoa leleda

Mosĕse bâ yadade tebwe te lu, nenh bâ yida Kenăne ăh bro, kâre worĕworĕ â mina komâ. Nenh Mosĕse poda Nyesoa yĕ nâ, tuo nyebwe ko mo penh, hânâ mi na nyebo năneмâ.

3. Nenh kre ĕh nena, Mĭdyănebo kâ Ĭsreĕlebo hĕ, hwânhna, nenh oh duda Mĭdyănebo, nenh oh hada oh orĕnh, nenh oh kbada wa teble peplănde, oh grăda ne.

4. Nenh Ruběne ăh iru kâ Găde ăh iru hĕ, oh yedada Mosĕse kă Ĕlieza hĕ, boh bâda no, boh tinade Jâdăne ăh wa be mâ.

5. Nenh Mosĕse poda no yĕ nâ, bah sededĕ, ah bebuno pi hwanonh boh ta ni, nenh boh mude Kenăne.

6. Nenh oh poda Mosĕse yĕ nâ, ba sedĕ a wudebade, nenh a iru kâ a nyĭno hĕ, nenh ba kwĕ a bebuno mâ, ba mude dakâĕ ha. Nenh Mosĕse wĕnhne, nenh â hnyina no wa bro ăh wa kre Jâdăne ăh wa be mâ.

7. Nenh Nyesoa leleda Mosĕse, â po nâ, lele Ĭsreĕle ăh iru boh ta Jâdăne, nenh boh bla nyono neo bro nĕnonh kĕ, nenh boh wa oh gĭdi ăh popleyina, nenh boh tio.

8. Nenh Mosĕse dăda Ĭsreĕlbo ăh popleyinâ, nenh dene eh popleyinâ ne Nyesoa nuna no mâ nâ, kwĕde tine oh wodedade Ijĭpe, ple oh nyĭnenade Kenăne, â năneна no ne yĕ nâ wĕ.

9. Nenh â leleda no, boh nowănena Nyesoa, nenh

boh tuda â mwĕnh yimâ, nenh Nyesoa mina no hanhka numâ.

10. Nĕma boh yeda Nyesoa dĕ yi, nenh boh yida kbŭne kukwi ni, nenh Nyesoa mina no kjidida mâ numâ.

11. Nenh Mosĕse leleda no dĭ, â po nâ, konâ ăh nya Nyesoa miwa prŏfete hwĕ numâ, (Jisŭs Kraise â henhna nyene,) â miwadĕ ahmonh nyenh wode, nâ â winh ah miwa numâ.

12. Nenh kre ĕh nena, Mosĕse munade tebwe, ĕh nyene mâna Pĭsga, lu, nenh Nyesoa tâdeda nâ bro nĕ â mina Ĭsreĕlbo hnyimâ.

13. Nenh hede Mosĕse kodedade tĕ nĕnonh, nenh nyâ ye ibo tĕnĕ oh hadedao nâ. Nenh Mosĕse nuna yede ăh wore hmnhledonh, ple â koda. Nenh Ĭsreĕle âh iru oh tudade Mosĕse ăh dimu, nyĭnăyede ăh woro ne nâ pu.

14. Nenh nŭne ăh yu, Jŏsua, kâda tânh, nenh Ĭsreĕle ăh iru wânhna â winh, nenh oh nina dene â leleda no boh nuna.

15. Nenh kre ĕh nena, tĕ Mosĕse koda, Nyesoa hlĭda Jŏsua mâ, â po nâ, na leyu Mosĕse, â ko ne, kă nyebo ăh popleyinâ hĕ bah du yĕ, nenh bah mlĕne nâ kâre nyĭnăyede idi, ah mi Jâdăne tamâ. Ah nah pi hwanonh, mi ahmonh bro nenonh hnyimâ.

16. Nenh Jŏsua dăda nyebo ăh popleyinâ, nenh â leleda no teble ăh popleyinâ ne Nyesoa po nâ, boh nuna. Nenh nyebo wĕnhna nâ, nenh oh po nâ, dene Nyesoa lele amo ba nu, a mi ne numâ.

LU XXI.

Ĭsreĕle ăh iru tĕ Jâdăne ni.

1. Ple Ĭsreĕle ăh iru muna Jâdăne tamâ mu, Jŏsua tĕdade nyebo sŏnh orânh tĕ, ĕh nyene mâna Jĕreko boh kbĕnhdeda nĕ. Nenh nyebo nononh oh muna, oh yada orânh, oh padade nyĭnĕ te ăh kai biyo, â nyene mâna Rehăbe.

2. Nenh tĕ Jĕreko ăh kĭnh wânhna ne Ĭsreĕlewĕ sŏnh dida orânh kbĕnhdemâ, nenh oh nenade Rehăbe ăh bli, â tĕdade nyebo Rehăbe mâ, boh yada nyebo nononh.

3. Nenh Rehăbe duda nyebo sŏnh nononh, â hudida no, nenh tĕ kĭnh ăh nyebo dida, â poda no yĕ nâ, hanhte nyebo sŏnh diĕdĕ mo mâ ne, nĕma oh mu ne. Nenh kĭnh ăh nyebo muna no nâ pânhmâ.

4. Nenh tĕ kĭnh ăh nyebo muna, Rehăbe munade nyebo sŏnh nononh mâ, nenh â poda no yĕ nâ, ibo nĕ tĕ Nyesoa hnyi ahmonh bro nĕnonh, nenh a pi ah hwanonh, kâre a wânhna ne, Nyesoa dudade ahmonh Ijĭpe : nenh hăne ne â nuna Idu Jaunh ăh maena, tĕ ah na bĕda nĕ tiĕ, nenh hăne ne ah nuna Ămŏraitebo ăh kĭnhbo sŏnh ăh duduĕ.

5. Tĕ a wânhna te ne nedĕ wĕ, hede ĕh nie amo hwanonh baka, nenh bĕde ahmonh ne, bah nu mo kâ na tibwa hĕ hanhka ; ah kâ mâ hĕ ba tu yede, bah diwa, yini, buo yini, de yini, nenh na bebuno yini, bah muwa amo konâ ha.

6. Nenh hede oh tuda yede, nenh oh poda Rehăbe yĕ nâ, hene ti, a miwa nĕ numâ. Nenh hede Rehăbe poda no pedi mâ, â tededao no yida-wunâ idi ko kbinh wâ mâ.

7. Nenh tĕ â hadade no orânh, â leleda no, boh kwidida, boh munade tebwe lu, nenh boh hudidida wa dui nyĭnăyede tanh. Nenh nyebo nononh oh leleda Rehăbe, boh wa bliwĕ boh diwade â bli, nenh bâ yawa â buo, â de yini, nenh â bebuno yini, â kai biyo. Nenh bâ banhdao huru lulu yeu ko â yida fuâ wunâ idi: nenh ba yiwa lulu nĕnonh, nenh a miwa ahmonh konâ hamâ. Nenh Rehăbe po nâ miwa nĕ numâ, nenh hede oh muna.

8. Nenh oh munade tebwe te lu, nenh oh hinade nyĭnăyede tanh, ple oh teda honânh, nenh oh munade Jŏsua mâ kedĭ. Nenh oh leleda nâ, oh po nâ, Nyesoa hnyi amo bro nĕ nedĕ ne, kare ĕh nyebo ăh popleyinâ oh pi a hwanonh.

9. Nenh Jŏsua duda yĕ nyĭnăiru. Nenh Ĭsreĕlebo ăh popleyinâ, oh wodade Sĭtĕm, nenh oh didao Jâdăne winhyĕ, nenh oh nenao tâyedo nĕnonh. Nenh Jŏsua leleda nyebo ăh popleyinâ, â po nâ, bah yi pristebo boh du ake yĕ, nenh boh bide ni mâ, nenh bah kwĕ no mâ.

10. Nenh pristebo duda ake yĕ, oh poda nyebo nya, nenh nyebo ăh popleyinâ kwĕda no mâ.

11. Nenh tĕ oh nyĭnenao ni winhyĕ, hede ni bâda hihiĕ, ĕh kĕda yĕ; nenh pristebo kâ nyebo

ăh popleyinâ hĕ, oh năna mĕma bro kĕ, oh tana ni wĕ.

12. Nenh nyebo ăh popleyinâ yida nĕ, Nyesoa nenao Jŏsua mâ, nenh Nyesoa nuna Jŏsua nyebwe hwĕ mâ.

13. Nenh tĕ nyono nenade bro nânonh kĕ wânhna Nyesoa maena Jâdăne ko Ĭsreĕlbo mâ, oh pida hwanonh baka.

14. Nenh Ĭsreĕlbo nyĭnĕnao orânh donh kĕ, â nyene mâna Gĭlgâl, nenh oh pĕdao tâyedo donh. Nenh Nyesoa leleda Jŏsua, â po nâ, mi monh Jĕreko kâ â kĭnh hĕ hnyimâ.

15. Kre Nyesoa nuna, â leleda Jŏsua, â po nâ, lele pristebo boh kba ake, nenh boh gradede orânh nâ wenh hmnhledonh, kre nyĭnăyede hmnhledonh pame, nenh boh bi gname. Nenh wenh hmnhlesŏnh ăh wĕda boh gradede nâ wenh hmnhlesŏnh nyĭnăyedo donh.

16. Nenh Jŏsua nuna nyebo, oh nuna dene Nyesoa po nâ boh nuna. Nenh nyĭnăyede hmnhlesŏnh ăh wĕda, tĕ oh gradedade orânh wenh hmnhlesŏnh, nenh oh hada hĭde, hede wonh donh ăh ta, orânh ăh kbinh worĕda bro, nenh Ĭsreĕlbo yada orânh, oh lada nyebo ăh popleyinâ.

17. Nĕma Jŏsua tĕdade nyebo, boh yada Rehăbe kâ â tibwa hĕ, nenh oh yeda no la. Nenh oh poda wa orânh tâ. Nenh Nyesoa nenao Jŏsua mâ, nenh â nyene wĕda ble lu.

LU XXII.

Ai ăh te nonh.

1. Nenh krenonh Jŏsua nuna, â tĕdade nyebo orânh te kĕ, â nyene mâna Ai, boh muna nĕ yi. Nenh nyebo nononh oh didade Jŏsua mâ dĭ, oh leleda nâ, Ai mâ orânh bwĭ nonh. Nyebo kbranh boh mude, nenh oh hao nâ ne.

2. Nenh nyebo kbranh munao orânh nânonh hamâ, nenh tĕ oh yida Aiwĕ, hede oh kwidida ne; nenh Aiwĕ lada Ĭsreĕlbo yĕ, nyebo ăh woro ne nâ pu, pu ne nâ hmnhledonh. Nenh Ĭsreĕlbo pida hwanonh baka.

3. Nenh tĕ Jŏsua yida dĕ nĕnonh â kĕnana â raure, â pidao bro mâ. Nenh â poda nâ, Nyesoa, dĕĕ, mâh yaĕdĕ amo tĕ nĕ nede, a kwe?

4. Nenh Nyesoa po nâ, Jŏsua, du ye! Ĭsreĕlbo oh nu kbŭne kukwi, oh wora na mwĕnh ne, nĕ ĕh ka, oh yi swĕnh nĕnonh.

5. Hede Jŏsua dăda nyebo ăh popleyinâ, â tadade no nyenh nâ, â yidade nyebwe donh â nyene mâna Ekâne, nânonh â yidida sĭlva kâ seni hĕ, nenh yinânâ rauro yini.

6. Nenh Jŏsua poda nâ, Ekăne, dĕĕ mâh nue amo a yi swĕnh? Nenh Ĭsreĕlbo ăh popleyinâ bidida nâ sie, oh lada nâ. Nenh tĕ â koda, oh poda nâ tâ.

7. Hede Nyesoa yĕ, Jŏsua, nah pi hwanonh. Du yĕ, beh mude Ai. Mi monh Ai ăh kĭnh hnyimâ, â nyebo yini, â oranh yini, nenh â bro yini.

8. Ha nyebo peplănde be yĕ, tĕde no boh mudede orânh lĭ, nenh boh hudidide wadui tâ. Nenh nyĭnă bĕh nyă, kba nyebo be bah muade orânh yi.

9. Nenh Aiwĕ boh yia ahmonh mâ nâ kwane, bah kwidia, nenh boh hlâdea orânh mâ nâ, nenh nyono oh miade orânh lĭ nenemâ, boh woa ta, boh po orânh tâ.

10. Nenh Jŏsua nuna tene Nyesoa nuna â leleda. Â hada nyebo peplănde be yĕ tâ, oh munenade orânh lĭ, oh hudidade wa dui tă nĕnonh.

11. Nenh tĕ nyĭnă nyăna Jŏsua kbadao ohbe orânh yi: nenh tĕ Aiwĕ yida Jŏsua kâ â nyebo hĕ, oh muna no mâ hwânhmâ. Nenh Jŏsua kâ â nyebo hĕ kwidida.

12. Nenh tĕ Aiwĕ kwĕda no mâ, oh hlâdeda orânh mâ nâ, hede nyono nenade orânh lĭ, oh woda ta, oh hada orânh nânonh, oh poda nâ tâ.

13. Nenh tĕ Aiwĕ yida wa orânh siena ne, hede oh iboda nĕ ne, Ĭsreĕlbo gradedade no ne, nenh oh pida hwanonh baka, kâre oh yeda muna kâ.

14. Nenh Ĭsreĕlbo no nenade no lĭ, oh kâ nyono nenade no nya hĕ, oh bebleda yĕ, oh lada Aiwĕ ăh popleyinâ. Nenh oh krâda Aiwĕ ăh kĭnh, oh kbadade nâ Jŏsua mâ, nenh oh banhda nâ tu yi, â nenao tâ hwŏnhna.

15. Nenh tĕ kĭnhbo ăh popleyinâ no oh nenade bro nĕnonh kĕ, oh wânhna ne, Ĭsreĕlebo hadao Jĕreko kâ Ai hĕ, ne oh lada nyebo ăh popleyinâ no nenade orĕnh nenonh kudi nâ, hede oh kweda yibwa nâ, oh muna Ĭsreĕlbo mâ hwânh.

16. Nenh kre ĕh nena, nyebo te oh nenade bro, nâ â nyene mâna Gĭbyŏne, kĕ, tĕ oh wânhna te ne nede, hede oh nina Jŏsua na.

17. Kre oh nuna, oh didao Jŏsua mâ, oh po nâ, amu no nedĕ, a wode tedĕ pedu, a di yede tumâ, bah tewade a bli di, ah neh te amo la.

18. Nenh Ĭsreĕlbo kâ Gĭbyŏnbo hĕ, oh tuda yede. Nĕma tĕ oh wĕda yede ăh tutuĕ mâ, hede worĕworĕ Ĭsreĕlbo wânhna ne, Gĭbyŏnbo kwanena no mâ nâ. Nĕma kâre tĕ oh tuda yede ăh ta, oh yeda no blidi mâ nu, nĕma oh nuna no leyiru mâ ti biyĕ.

19. Nenh kre ĕh nuna, tĕ Jĕruselĕm ăh kĭnh wânhna te ne nede, hede â tĕdade nyebo kĭnhbo te hănh mâ, boh muna no lele, Gĭbyŏnwĕ kâ Ĭsreĕlbo hĕ, oh tu yede.

20. Nenh kĭnhbo nononh, oh kâ Jĕruselĕm kinh, oh gmwĕnhna, oh muna Gĭbyŏnwĕ mâ hwânh. Nenh Gĭbyŏnwĕ oh tĕdade nyebo Jŏsua, boh leleda nâ te nenonh.

21. Nenh hede Jŏsua kbada nyebo peplănde, oh muna kĭnhbo nononh mâ, â lada no nyebo peplănde yĕ.

22. Nenh kre ĕh nuna, tĕ oh yida hwănh, wĕnh yĕ bâ bida ni. Nenh Jŏsua leleda nâ bâ nyĭnanao,

nenh wĕnh nyĭnanao nyĭnăyedo biyo, nenh Jŏsua kâ â nyebo hĕ, oh lada nyebo peplănde. Nenh Jŏsua kâ â nyebo hĕ, oh munade wa bliwĕ mâ lĭ: nĕma kĭnhbo hmnh nononh, oh hudidida wadui bidiĕ kudi. Nenh Jŏsua tĕdade nyebo, oh hadade no, nenh oh lada no.

23. Nenh kĭnhbo peplănde be, oh yada nyebo peplănde dĭ, oh kâ Ĭsreĕlbo hĕ, oh hwânhnanao tĕde nĕ ĕh nyene mâna Mirŏm. Nenh Ĭsreĕlbo duda no, oh hadao wa orĕnh, oh poda ne tâ.

24. Nenh Ĭsreĕlbo ăh popleyinâ oh wode ta nâ, oh muna mu, oh nyĭnanade Shailo. Nenh hede Jŏsua grăda oh bro ne, â hnyina tibwi biyĕ wa neně hede.

25. Kre oh nuna bro nânonh â kokâe hĕně Nyesoa leleda Ebrehăm yini, Aisăke yini, nenh Jekobo yini, â mina wa iru hnyimâ. Bro nânonh ĕh mâna hanh bro.

26. Nenh tĕ Jŏsua wĕda de ne nedĕ mâ, hede, â dăda nyebo ăh popleyinâ, â leleda no dene eh popleyinâ Nyesoa nuna no mâ nâ.

27. Nĕne mâ, tĕ â hadade no Ijĭpe, nenh â ktyĕda idu jaunh tiĕ ko no mâ, nenh â lada Ijĭpewĕ nenh tĕ oh woda no kĕ, oh duda wa nyănhoh; nenh â ktyĕda Jâdăne tiĕ, ni mana â nyebo bĕda ne tiĕ, oh didao hanh bro kĕ.

28. Nenh Jŏsua leleda no, â po nâ, bah tuda Nyesoa ăh mwĕnh yimâ, nenh bah nu teble ăh popleyinâ ne Nyesoa po nâ bah nu. Jŏsua leleda no dĭ, â po

nâ, bah yi Nyesoa ăh mwĕnh yimâ ti, nenh dene Nyesoa po nâ, bah nu, bah yi ne ni, nenh hede Nyesoa nu ahmonh hanhka.

29. Nĕma bah ye Nyesoa ăh mwĕnh yimâ tu, nenh bah yi gïdi mâ nâ bede, nenh Nyesoa pode ahmonh yero nâ; nenh bah seo Nyesoa, nenh Nyesoa seo ahmonh ne.

30. Nenh tĕ Jŏsua tuda te ne nede, hede nyebo ăh popleyinâ leleda nâ, oh po nâ, a mi Nyesoa ăh mwĕnh yimâ tumâ; dene â po nâ, ba nu, a mi ne numâ wĕ.

31. Nenh hede Nyesoa ăh leyu Jŏsua koda ne. Â nuna yede ăh wore hmnh, ne nâ pu, ple â koda. Nenh â nyebo hadao nâ.

32. Nenh Ĭsrĕlbo hadao Josefe ăh dĕkrenh, hĕnĕ oh dudade Ijĭpe, kre Sĕkĕm yĕ. Nenh tĕ Jŏsua koda, Ĭsrĕlbo nina de ne Nyesoa leleda no boh nuna, nenh oh nuna dako hwĕ.

Tedĕ kĭnedĕ ăh seda.

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: May 2005

PreservationTechnologies
A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION
111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

BS325
G7

LIBRARY OF CONGRESS
0 014 038 182 2